

NEMZETI FEJLESZTÉSI MINISZTERIUM

NEMZETI FEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

TANTERVI ÉS VIZSGAKÖVETELMÉNYEK

A „T” kategóriás járművezető-képző tanfolyamok számára

2017.

A közlekedési igazgatási feladatokkal összefüggő hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 382/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 5. § ca) pontjában, valamint a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló 24/2005. (IV. 21.) GKM rendelet 16. § ab) pontjában kapott felhatalmazás alapján a „T” kategóriás tanfolyam tantervi és vizsgakövetelményeit az alábbiakban határozom meg.

Jelen dokumentum a „T” kategóriás képzésekre vonatkozó tanterv.

Budapest, 2017. június 8.

4. változat

Készítette:

Nemzeti Fejlesztési minisztérium

Közlekedéspolitikáért Felelős Államtitkárság

Közlekedési Hatósági Ügyekért Felelős Helyettes Államtitkárság

Képzési és Vizsgáztatási Hatósági Főosztály

Hatályos: 2017. szeptember 1.

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék.....	3
I. A képzés célja, feladata, követelményrendszere	4
A képzéssel kapcsolatos adatok	5
II. Óraterv.....	6
A. „T” kategóriás képzés.....	6
III. Általános módszertani útmutató a képzéséhez.....	7
IV. Tantárgyak tantervi és módszertani útmutatója	8
A. Közlekedési alapismeretek	8
B. Járművezetés elmélete.....	12
C. Szerkezeti és üzemeltetési ismeretek	16
D. Munkavédelem, tűzvédelem, szállítás.....	19
E. Biztonsági ellenőrzés és üzemeltetés	22
F. Vezetési gyakorlat - alapoktatás.....	26
G. Forgalmi vezetés - főoktatás.....	29
V. Vizsgakövetelmények	31
A. A „T” kategóriás képzés vizsgatárgyai	31
VI. Vizsgatárgyak vizsgakövetelményei	32
A. Közlekedési alapismeretek	32
B. Munkavédelem, tűzvédelem, szállítás.....	33
C. Biztonsági ellenőrzés és üzemeltetés	34
D. Rutin vizsga.....	38
E. Forgalmi vezetés	42

I. A képzés célja, feladata, követelményrendszere

A képzés célja

A „T” kategóriás tanfolyamra jelentkezőket olyan járművezetőkké képezni, akik képesek a közutakon és a mezőgazdasági területeken önállóan, biztonságosan, kulturáltan, a szabályokat betartva, a környezetet kímélve közlekedni, és a megszerzett vezetői engedély birtokában járművezetőként szerzett tapasztalataikat felhasználva továbbfejlődni.

A képzés feladata, követelményrendszere

A felkészítés keretében mindazon ismeretek, jártasságok és készségek elsajátításának lehetőségét biztosítani, melyek a fenti cél eléréséhez szükségesek, ide értve:

- a közlekedés zavartalanságának elősegítése érdekében a jogszabályok helyes alkalmazásának az elsajátítását,
- a közúti közlekedésben rejlő veszélyek felismerését és helyes megítélését,
- a jármű feletti uralom birtokában a folyamatos és biztonságos közúti közlekedést és az esetlegesen kialakuló veszélyhelyzetre a megfelelő módon való reagálást,
- a közlekedési partnerek – különösen a fokozottan veszélyeztetettek – biztonságának szem előtt tartását,
- a jármű külön jogszabályban előírt ellenőrzését, a közlekedésbiztonságot veszélyeztető műszaki hiba felismerését és a továbbhaladás lehetőségéről való helyes döntést.

A képzéssel kapcsolatos adatok

1. A képzés megnevezése: „T” kategóriás képzés
2. A képzést előíró jogszabályok
 - 2.1. A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény
 - 2.2. A közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának általános szabályairól szóló 179/2011. (IX. 2.) Korm. rendelet
 - 2.3. A közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló 24/2005. (IV. 21.) GKM rendelet
3. A képzés minimális időtartama

Tanfolyam kódja	A tanfolyam megnevezése	Minimálisan kötelező óraszám
KAT-T	„T” kategóriás tanfolyam	80 óra*

*Az óraszám előírás a tantermi elméleti képzésben megvalósuló tanfolyamra értendő. Az e-learning rendszerű oktatás keretében szervezett tanfolyamokon a hallgatók egyéni haladási időigénye határozza meg az egyes tantárgyakra fordítandó időt.

II. Óraterv

A. „T” kategóriás képzés

Tantárgy típusa	Tantárgy kódja	Tantárgyak	Minimálisan kötelező óraszám
Elmélet	T-K	Közlekedési alapismeretek ¹⁾	14
	T-Je	Járművezetés elmélete ¹⁾	6
	T-Szü	Szerkezeti és üzemeltetési ismeretek ¹⁾	6
	T-Mu	Munkavédelem, tűzvédelem, szállítás ¹⁾	10
Gyakorlat	T-Bü	Biztonsági ellenőrzés és üzemeltetés ¹⁾	10
	T-A	Vezetési gyakorlat – alapoktatás	6
	T-F	Vezetési gyakorlat – főoktatás ²⁾	18

1) A „Közlekedési alapismeretek”, a „Járművezetés elmélete”, a „Szerkezeti és üzemeltetési ismeretek”, a „Munkavédelem, tűzvédelem, szállítás” és a „Biztonsági ellenőrzés és üzemeltetés” tantárgyak összes (együttes) óraszámát minimálisan 56 óra, a „Minimálisan kötelező óraszám” az egyes tantárgyakra minimálisan fordítandó óraszámokat jelölik. A tantárgyak tényleges óraszámait a képző szerv határozza meg az adott tanulói igények alapján úgy, hogy az egyes tantárgyak minimális óraszámaira és tantárgyak összes (együttes) óraszámára vonatkozó előírások is teljesüljenek.

2) A főoktatásra minimálisan előírt óraszámokat az alábbi forgalmi körülmények között kell teljesíteni:

- minimálisan 9 óra városi forgalomban,
- minimálisan 5 óra országúti forgalomban,
- minimálisan 4 óra könnyű terepen.

III. Általános módszertani útmutató a képzéséhez

Az igények figyelembevételével a tantervben megjelölnél nagyobb óraszámokban is oktathatók az egyes témakörök, az itt szereplő óraszámokat kötelezően előírt minimumnak kell tekinteni. A tanfolyam során figyelembe kell venni a mezőgazdasági vonatásokra vonatkozó speciális szabályokat, az utóbbi évek közlekedési gyakorlatát, a pozitív és negatív jelenségeket, a jellemző közlekedési balesetek okait, a bíróságok állásfoglalásait. Törekedni kell, hogy a képzés az értelemre és az érzelmre egyaránt hasson, igazolja, hogy a jogkövető viselkedésnek előfeltétele a szabályok ismerete és annak belátása, hogy ezek a szabályok jók és hasznosak.

Az elméleti tantárgyak eredményes oktatásához nélkülözhetetlen a változatos módszerekkel végzett szemléltetés. A videoprogramok, falitábla-sorozatok, írásvetítő fólia készletek mellett javasoljuk egyéb eszközök: modellek, makettek, metszetek, valós szerkezetek, számítógépes animációk stb. felhasználását.

A tanfolyamot meghirdető képzőszervek nyújtsanak segítséget az egyéni tanuláshoz, adjanak írásbeli tájékoztatást a felkészüléshez, amely tartalmazza:

- az önálló tanulás ajánlott ütemtervét,
- a tananyag feldolgozásának elősegítését szolgáló tanulás-módszertani tanácsokat,
- a tanuláshoz felhasználható segédanyagok (könyv, jegyzet, ellenőrző kérdések) beszerzésének helyeit.

IV. Tantárgyak tantervi és módszertani útmutatója

A tantárgyak felsorolása

A. Közlekedési alapismeretek – T-K

Módszertani útmutató

A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II.5.) KPM-BM rendelet (KRESZ) szabályozza a közlekedési partnerek közötti együttműködést, valamint a tanúsítandó fontosabb magatartási szabályokat.

A szabályismeret tanításának feladata, hogy a tanulók jól érthető ismereteket kapjanak a forgalomban résztvevők jogairól és kötelezettségeiről.

A közlekedési szabályok időközben módosulhatnak, illetve ismételten értelmezésre szorulhatnak, ezért fel kell kelteni a hallgatókban az igényt a folyamatos önképzésre is.

A tananyag megértéséhez nélkülözhetetlen a szemléltetés. A pontos és világos képzetek kialakítása, az utasítások és tilalmak megértése annál mélyebb és maradandóbb, minél több érzékszervet mozgósítunk ennek érdekében.

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók a tanfolyam elvégzése után minden helyzetben tudják, hogy a közúton milyen kötelezettségeik vannak és ezek alapján helyesen döntsenek a további teendőikről.

Az egyes fogalmakat, jelzéseket, szabályokat a közlekedés folyamata szerint felépített rendszerben, akkor és ott kell ismertetni, ahol, és amikor arra először szükség van, s mindig csak annyit kell ismertetni, amennyi az adott részhez kapcsolódik. Így a jogszabály valamely adott paragrafusában található szabály együttes akár részenként különböző fejezeteknél tárgyalandó, s egy-egy fejezetben a jogszabály különböző paragrafusaiába foglalt szabályok jelenhetnek meg.

Tárgyi feltételek

- Tantermi oktatás esetén a tanfolyam létszámának megfelelő tanterem, fali tablók, multimédiás oktatástechnológiai eszköz vagy videolejátszó televíziókészülékkel vagy számítógép projektorral (kivetítő berendezés).
- E-learning rendszerű oktatás esetén a képzésnek megfelelő, tanúsított és minősített e-learning keretrendszer és tananyag.

Személyi feltételek

A tantárgy oktatásához szükséges képesítés, végzettség:

- „Közlekedési ismeretek” szakon szerzett közúti járművezető szakoktatói oklevél.

Részletes tanterv

Az oktatás során az alább felsorolt ismeretanyagot kell bemutatni.

Ismeretanyag

- Alapelvek a közlekedésben
 - a bizalmi elv, a kivételek,
 - a KRESZ hatálya, a magánúton való közlekedésre vonatkozó szabályok,
 - a zavarás (a hangjelzés általános tilalma is), az akadályozás és a veszélyeztetés fogalma, a veszélyhelyzet elhárítására való törekvés kötelezettsége, az útnak és környezetének védelme, rongálásának tilalma, a fém kapaszkodó körmök, a vezetőélek, a hólánc használata,

- az úton egyenesen haladó forgalom védelme, mint alapelv, az irányváltoztató elsőbbségadási kötelezettsége, az elsőbbség fogalmának részletes kifejtése,
- a megkülönböztető jelzéseket használó járművek kivételezett helyzetéről általában, megkülönböztetésük a figyelmeztető jelzést használóktól,
- a közúti forgalom irányítására, ellenőrzésére jogosult személyek, felismerésük (egyenruhák és eszközök), jogköreik, jelzéseik (a forgalmat útkereszteződésben irányító rendőr karjelzéseit ide nem értve), a jelzőőr és a segítő személy.
- a legsérülékenyebb közlekedők (gyermekek, kerékpárosok, mozgássérültek) biztonságának védelme.
- A közlekedés feltételei
 - a járművezetés személyi feltételei,
 - a járművek, járműszerelvények közlekedésben való részvételének feltételei,
 - a jármű (pótkocsi) ellenőrzése, az üzembentartó felelőssége,
 - a rakomány és adapterek elhelyezése a járművön és a pótkocsiján,
 - személy- és teherszállítás a mezőgazdasági vontatón illetve a pótkocsiján, a járművek utasaira vonatkozó szabályok,
 - túlméretes jármű, útvonalengedély.
- Közlekedés mezőgazdasági vontatóval
 - Elindulás
 - irányjelzés,
 - elsőbbségadás,
 - segítő személy igénybevétele.
 - Haladás az úton
 - a jobbratartási kötelezettség általában és lassú haladás esetén, a kapaszkodósáv igénybevétele kötelezettsége, a „rálógás” („fölnyúlás”) tilalma,
 - a megengedett sebesség, sebességkorlátozás, a kötelező legkisebb sebesség,
 - a sebesség megválasztását meghatározó további tényezők, relatív gyorsajtás, a veszély jelzése,
 - az indokolatlanul lassú haladás,
 - követési távolság, lakott területen kívül a különleges követési távolság,
 - lakott területen belül a menetrend szerint közlekedő autóbusz, trolibusz és más elindulni szándékozó segítése.
 - Behajtási tilalmak
 - a mezőgazdasági vontatóra vonatkozó behajtási tilalmak (általános, méret- és súlykorlátozások, korlátozott forgalmú övezet).
 - Kitérés
 - útszűkület, kitérés, elsőbbség az útszűkületben, ijedős állattal való találkozás.
 - Előzés
 - fogalma, feltételei, jelzése, iránya általában, a balra bekanyarodásra készülő és a figyelmeztető jelzést használó jármű előzése, előzési tilalom be nem látható útszakaszokon (a kivételekkel),
 - a nagyméretű, illetve a lassan haladó jármű vezetőjének a kötelezettségei, ha az előzést már megkezdték.
 - Kikerülés
 - feltételei, iránya, járdasziget melletti elhaladás.
 - Haladás párhuzamos közlekedésre alkalmas úton

- párhuzamos közlekedésre alkalmas úttest, az úttest forgalmi sávnak nem minősülő részei, jobbratartási kötelezettség és módosulásai,
 - azonos sávban más jármű mellett történő haladás tilalma,
 - előzés, a párhuzamos közlekedés létrejötte,
 - elsőbbség a forgalmi sáv megszűnése esetén,
 - a váltakozó irányú forgalom.
- Közlekedés villamospályával ellátott úttesten
 - a villamospálya igénybevételének szabályai.
- Keresztező forgalom az úton
 - gyalogosok,
 - a gyalogosok megkülönböztetett elsőbbsége és fokozott védelme,
 - kijelölt gyalogos-átkelőhely jelzései, megközelítése, keresztezése,
 - előzési és más jármű melletti elhaladási tilalom kijelölt gyalogos-átkelőhelyen és közvetlenül előtte,
 - a kijelölt gyalogos-átkelőhely előtt megálló vagy forgalmi okból álló jármű melletti megállási kötelezettség,
 - magatartás az úttestet nem elsőbbségi helyzetben keresztező gyalogosokkal szemben,
 - vasúti átjáró,
 - a vasúti átjáró jelzései, a biztosító-berendezések és működésük,
 - a vasúti átjáró megközelítése, keresztezése, a továbbhaladás és a ráhajtás tilalmai, az előzés tilalma,
 - a megkülönböztető jelzéseket használó gépjárművek áthaladásának biztosítására szolgáló fényjelző készülék és jelzései.
- Útkereszteződés
 - az útkereszteződés előjelzése, megközelítése,
 - előzés útkereszteződésben (általános tilalom és a kivételek),
 - a továbbhaladás iránya, besorolás, jármű illetve járműszerelvény méretei miatti besorolás problémái, a „hátratekintési kötelezettség”, a kanyarodás íve,
 - az áthaladás lehetősége, elsőbbségadás egyenesen áthaladva, jobbra és balra bekanyarodva, valamennyi lehetséges forgalmi helyzetben (villamospálya, kerékpársáv, kerékpárút, kanyarodó főútvonal stb.),
 - rendőri forgalomirányítás esetén,
 - fényjelző készülékes forgalomirányítás esetén (a nem működő forgalomirányító fényjelző készülék esetén követendő eljárás),
 - elsőbbségi helyzetben (főútvonalon, védett úton haladva, szilárd burkolatú úton földutat keresztezve),
 - alárendelt helyzetben (főútvonalhoz, védett úthoz érkezve, szilárd burkolatú úthoz földúton érkezve),
 - egyenrangú utak kereszteződésében.
- Körforgalom
 - a körforgalom jelzése, megközelítése,
 - becsatlakozás, elsőbbség a körforgalomban,
 - áthaladás, párhuzamos közlekedés a körforgalomban,
 - irányjelzés a körforgalomban,
 - kilépés.

- Megfordulás, hátramenet
 - a manőver végrehajtásának a feltétele,
 - tilalmai,
 - segítő személy igénybevétele.
- Megállás, várakozás
 - módja, tilalmai, a mozgáskorlátozottakkal kapcsolatos szabályok,
 - a tiltó táblák és elhelyezésük,
 - az ajtók kinyitása és a jármű őrizetlenül hagyása,
 - a hatósági engedéllyel és jelzéssel nem rendelkező jármű tárolása, a járművek eltávolítása.
- Közlekedés lakott területen kívül
 - lakott területen kívüli közlekedésre vonatkozó eltérések
- A közlekedés különleges helyzetei
 - Közlekedés éjszaka és korlátozott látási viszonyok között
 - a forgalomban részt vevő és az álló járművek kivilágítása,
 - a fényvisszaverő mellény használata,
 - az elvakítás tilalma,
 - fényjelzés adása,
 - a lekapcsolt pótkocsi kivilágítása.
 - Műszaki hiba, közúti baleset
 - továbbhaladási tilalmak és korlátozások,
 - eljárás vasúti átjáróban,
 - az elromlott jármű vontatása, elhelyezése és megjelölése, a járművek eltávolítása,
 - eljárás baleset esetén.
 - Veszélyes anyag szállítása
 - eljárás veszélyes anyag szállítása során előálló rendkívüli veszély esetén
- Másként közlekedve
 - Lassú járművet vezetve
 - a kerti traktor,
 - a lassú jármű közlekedésének szabályai.
 - Segédmotoros kerékpárral közlekedve
 - Állati erővel vont járművet hajtva
 - Állatot hajtva, vezetve
 - Gyalogosan

B. Járművezetés elmélete – T-Je

Módszertani útmutató

A tantárgy tanításának célja egyrészt a járművezetési gyakorlat közvetlen megalapozása a technikai kezelés, a vezetéstechnika és a közlekedési taktika tárgyköreinek tanításával, másrészt a jelöltek felkészítése olyan helyzetekre, melyeket a mezőgazdasági vontató vezetési gyakorlatok során nem, vagy csak nagyon véletlenszerűen ismerhetnek meg (például közlekedés különleges körülmények között, veszélyhelyzetek stb.).

Mindezekhez megfelelő elméleti alapozás is szükséges, de a fő hangsúlyt a gyakorlatban közvetlenül alkalmazható ismeretekre kell helyezni. Igen lényeges a tantárgy szemléletformáló szerepe is. Olyan vonzó közlekedési magatartásmódokat kell megismertetni a tanulókkal, melyek érzelmi alapú elfogadása hosszú távon biztosítja a közlekedési folyamatba való konfliktusmentes beilleszkedését.

Tárgyi feltételek

- Tantermi oktatás esetén a tanfolyam létszámának megfelelő tanterem, falitablók, multimédiás oktatástechnológiai eszköz vagy videolejátszó televíziókészülékkel vagy számítógép projektorral (kivetítő berendezés).
- E-learning rendszerű oktatás esetén a képzésnek megfelelő, tanúsított és minősített e-learning keretrendszer és tananyag.

Személyi feltételek

A tantárgy oktatásához szükséges képesítés, végzettség:

- „Közlekedési ismeretek” szakon szerzett közúti járművezető szakoktatói képesítés, vagy
- „Műszaki ismeretek” szakon szerzett közúti járművezető szakoktatói képesítés vagy annak megfelelő végzettség, vagy
- „Járművezetési gyakorlat” szakon szerzett közúti járművezető szakoktatói képesítés.

Részletes tanterv

Az oktatás során az alább felsorolt ismeretanyagot kell bemutatni.

Ismeretanyag

- A járművezetés emberi tényezői
 - A lelki jelenségek és a közlekedés
 - az érzékelés (látás, látótér, holtterek, láthatóság, a szem alkalmazkodása a megvilágítás erősségéhez, távolságok és sebességek észlelése, a hallás, a szaglás, a tapintás, az egyensúly, a hideg- és melegérzékelés, egyéb belső érzékelések),
 - a figyelem (fajtái, megosztása, szerepe a közlekedésben),
 - a mérlegelési és döntési folyamat, a reakcióidő,
 - az érzelmek (szerepük az információ felvételben, a mérlegelési és döntési folyamatban).
 - Az alkalmazkodás
 - az alkalmazkodás tanulási folyamata (a technikai kezelés és a közlekedési érzék),
 - az alkalmazkodás napi problémái (elfáradás, alkohol, kábítószer, betegségek, gyógyszerek, dohányzás),
 - az életmód szerepe a közlekedésben.
 - Az emberi kapcsolatok

- viselkedésmódok,
 - segítség, együttműködés, belátás, önfegyelem.
- A jármű vezetése
 - A vezető munkatere
 - a műszerfal,
 - a kezelőelemek.
 - Elindulás előtti teendők
 - öltözet, iratok,
 - a mezőgazdasági vontató és a pótkocsi ellenőrzése (külső ellenőrzés, fék, gumibroncs, kormányberendezés, világító- és jelzőberendezés, szükséges felszerelések, pótkocsi fel- és lekapcsolása),
 - rakodás (súlyelosztás, méretek),
 - egyéb teendők (ülésbeállítás, tükrök beállítása, ajtók becsukása).
 - A vezetés elemei
 - a motor beindítása,
 - elindulás,
 - sebességváltás, sebességtartás,
 - lassítás, megállás, hátramenet,
 - a pótkocsis szerelvény mozgásviszonyai tolatáskor.
 - A járművek mozgásának és vezetésének néhány sajátossága
 - az elfoglalt keresztmetszet, túlméretes jármű,
 - a jármű mozgása egyenes menetben, iránytartás,
 - a jármű mozgása kanyarodáskor,
 - a jármű mozgása hátramenetben.
- A jármű és az út kapcsolata
 - A kerék és a talaj kapcsolata,
 - a tapadás (tapadási erő, tényező, kör)
 - csúszás szilárd talajon és rossz talajviszonyok esetén (csúszáskor keletkező erő, csúszó súrlódási tényező, csúszási kör),
 - a kerék és a talaj között keletkező erő és befolyásoló tényezői (gumibroncs, útburkolat, köztes anyagok, tengelyterhelés),
 - a keréken átvihető erők (vonóerő, fékezőerő, oldalvezető erő),
 - a kerékcsúszás (kipörgés, blokkolás, oldalra csúszás) okai és elhárítása
 - a csúszás csökkentésének lehetőségei (pótsúly, ikerkerék, kapaszkodó, abroncsfordítás, antiszlip berendezés, összkerékajátás, differenciálzár, kipörgésgátló, blokkolásgátló).
 - Gyorsítás, lassítás, fékezés, ütközés
 - a gyorsítóerő feladata és eredete, gyorsítóképesség különböző fokozatokban,
 - a meghajtási mód és a stabilitás,
 - a járműszerelvény gyorsítási jellemzői,
 - a lassítás eszközei: motorfék, üzemi fék,
 - az üzemi fék és a rögzítőfék helyes használata,
 - a pótkocsis járműszerelvény fékezési sajátosságai (fékezési és blokkolási sorrend),
 - az egyenlőtlen fékhatás és okai (gumibroncs, a fékszerkezet hibái, az útfelület),
 - a fékezés folyamata,
 - a féktávolság és összetevői,
 - a féktávolságot befolyásoló tényezők,

- a féktávolság és a követési távolság kapcsolata, biztonsági tartalék fékezéskor, a fékkészenlét,
 - a pótkocsis szerelvény fékezése,
 - az ütközések következményeinek csökkentése (frontális ütközés kerülése, biztonsági öv és egyéb passzív biztonsági berendezések).
 - Kanyarodás, oldallejtő, borulás
 - erőhatások a kanyarban és oldallejtőn haladó járműre,
 - stabilitás kanyarban és oldallejtőn,
 - a kanyarvételi technika megválasztásának összetevői (sebesség, tapadási tényező), gumiabroncs, az út döntöttsége, felületi egyenetlenségek, a kanyar ívének sugara, a gép típusa, meghajtási módja és állapota),
 - kanyarodás kormányfékkel,
 - a járműszerelvény kanyarodása,
 - a becsuklás és elkerülése,
 - a kanyarodás helyes végrehajtása (az első és második pótkocsi nyomeltérése, ostorozó mozgása és ennek hatása, teendők a pótkocsi „belengésekor”),
 - fékezés, megcsúszás, borulás kanyarban,
 - a borulás okai, illetve elkerülése,
 - a biztonsági fülke és a borulásvédő keret szerepe.
 - Emelkedő, lejtő, bukkanó
 - erőhatások az emelkedőn, lejtőn, bukkanón haladó járművekre,
 - a vonóerő szükséglet megnövekedése emelkedőn,
 - a fékerő szükséglet megnövekedése lejtőn,
 - haladás emelkedőn, lejtőn, bukkanón, hegyvidéki utakon és terepen,
 - a járműszerelvény, illetve a pótkocsi rögzítése lejtős úton.
 - A rakomány elhelyezése
 - A tartályos és tartányos járművek stabilitása és vezetéstechnikája
- A forgalomban
 - A közlekedési partnerek
 - kapcsolat a közlekedési partnerekkel,
 - a gyakoribb közlekedési partnerek jellemzői és várható viselkedésük,
 - a követési távolság megválasztása a partnerek figyelembevételével.
 - A forgalmi rend
 - a forgalmi rend elemei,
 - a tájékozódást nehezítő körülmények,
 - szempontok és alapelvek,
 - forgalmi műveletek.
 - Kiegészítések a járművel (járműszerelvénnel) való közlekedéshez
 - sávtartás, sávváltoztatás,
 - sebességtartás,
 - különböző utak keresztezése,
 - előzés és elősegítése,
 - a pótkocsi(k) vontatása,
 - közlekedés munkagépekkel, két pótkocsival.
 - Közlekedés különleges körülményei
 - éjszaka és rossz látási viszonyok között (az éjszakai közlekedés, a világitóberendezések jellemzői),

- télen és rossz útviszonyok között (a vezetést nehezítő körülmények és az alkalmazkodás hozzájuk; csúszós úttest, csökkent láthatóság, a vezető és a jármű hibái; hólánc használata).
- Veszélyhelyzetek
 - A veszélyhelyzet fogalma és okai
 - külső és belső okok,
 - szabályszegés és baleset.
 - A veszély felismerése
 - a dynomen,
 - veszély és információ.
 - A veszély elhárítása
 - a megelőzés,
 - a menekülés,
 - a kisebbik rossz választása.
 - Váratlan események
 - fékhiba, gumiabroncs defekt,
 - a szélvédő kitörése, a jármű kigyulladás.
 - Balesetek és tanulságaik
 - közlekedési balesetek elemzése (melyekben a mezőgazdasági vontató szerepelt, mint okozó, vagy mint elszenvető).
- Energiatakarékos és környezetkímélő vezetéstechnika
 - Energiatakarékosság
 - járműtípus gazdaságossága,
 - műszaki tényezők,
 - környezeti tényezők,
 - vezetéstechnikai tényezők.
 - A környezetkímélés lehetőségei
 - a környezetkárosító hatások,
 - elkerülhetetlen,
 - elkerülhető (sárfelhordás, szemetelés),
 - környezetkárosítás menet közben,
 - kipufogógázok, zaj, rádiófrekvenciás sugarak, por,
 - környezetkárosítás elkerülésének lehetőségei karbantartáskor,
 - tankolás, olajcsere, járműmosás, akkumulátor csere, hűtőfolyadék csere, gumiabroncs csere.
 - Környezeti tényezők
 - Vezetéstechnikai tényezők
 - hidegindítás, gyorsítás, sebességváltás, lassítás, hegy- és lejtőmenet, megállás, útvonaltervezés.

C. Szerkezeti és üzemeltetési ismeretek – T-Szü

Módszertani útmutató

A tantárgy tanításával meg kell alapozni a „Biztonsági ellenőrzés és üzemeltetés” című tantárgyat és az összefüggések feltárásával elő kell segíteni a mezőgazdasági vontatók technikai kezelésének későbbi hatékony elsajátítását. Ennek érdekében világos ismereteket kell adni a mezőgazdasági vontatók szerkezetéről és működéséről. Az elméleti anyagnak a gyakorlatra kell irányulnia, az üzemeltetési tudnivalókat kiemelten kell kezelni.

A környezet védelmével kapcsolatos feladatokra valamennyi téma kapcsán ki kell térni, a környezetvédő szemléletmódjának a teljes tantárgy tanítását át kell hatnia.

Tárgyi feltételek

- Tantermi oktatás esetén a tanfolyam létszámának megfelelő tanterem, falitablók, multimédiás oktatástechnológiai eszköz vagy videolejátszó televíziókészülékkel vagy számítógép projektorral (kivetítő berendezés).
- E-learning rendszerű oktatás esetén a képzésnek megfelelő, tanúsított és minősített e-learning keretrendszer és tananyag.

Személyi feltételek

A tantárgy oktatásához szükséges képesítés, végzettség:

- „Műszaki ismeretek” szakon szerzett közúti járművezető szakoktatói képesítés vagy annak megfelelő végzettség.

Részletes tanterv

Az oktatás során az alább felsorolt ismeretanyagot kell bemutatni.

Ismeretanyag

- Mezőgazdasági vontatók és pótkocsik felépítése
 - A mezőgazdasági vontatók csoportosítása, felépítése, teljesítmény, vonóerő és felhasználási célok szerint
 - A mezőgazdasági vontató főbb szerkezeti egységei
 - A billenő rakterű járművek billentő szerkezetei
 - A járműszerelvények kapcsolószerkezetei (vonófej, vonóhorog, vonószár, vonónólap, vonószem)
 - Függesztő szerkezetek
 - Pótsúlyozás
 - Ellenőrzés, karbantartás
- Motorok
 - A négyütemű dízelmotor szerkezete és működése
 - Feltöltéses motorok
 - Alternatív hajtásrendszerek (hibrid, elektromos stb.)
- Motorok hűtése és kenése
 - A hűtés feladata
 - A léghűtés
 - A folyadékhűtés
 - a szivattyús hűtés felépítése, működése,
 - hűtőfolyadék.
 - A motor kenése
 - a kenés feladata,
 - kenőanyagok és jellemzőik,

- a szivattyús olajozási rendszer felépítése, működése,
 - az olajnyomás,
 - az olajsűrők.
- Motorok tüzelőanyag ellátása, szívó- és kipufogórendszere
 - A tüzelőanyagok
 - A tüzelőanyag-ellátás feladata
 - A dízelmotor tüzelőanyag-ellátó berendezés
 - általános felépítése, működése,
 - a tartály,
 - a tápszivattyú,
 - a szűrők,
 - befecskendező szivattyú, nagynyomású szivattyú ,
 - a porlasztó,
 - korszerű, nagynyomású befecskendező rendszerek
 - a tüzelőanyag-ellátó rendszer karbantartása (légtelenítés, előszűrő tisztítás).
 - A levegőszűrő
 - fajtái,
 - feladata,
 - ellenőrzése.
 - A kipufogórendszer
 - A kipufogórendszer részei
 - A belsőégésű motorok által kibocsátott károsanyagok
 - A kipufogógázban található károsanyagok kezelése (katalizátorok, rézszeccszűrők)
 - AdBlue folyadék
- Villamos berendezések
 - Az áramkör fogalma, felépítése
 - Korszerű jel- és adatátviteli és megoldások
 - Az akkumulátor feladata, karbantartása
 - A generátor
 - feladata, szerkezete, működése,
 - a generátor védelme (testelés, zárlat, polaritás),
 - feszültség szabályozás.
 - Az indítómotor feladata, szerkezete, működése
 - A dízelmotorok indítását segítő berendezések
 - izzógyertyás indító berendezések,
 - a szívócsőben áramló levegő elektromos előmelegítése,
 - lángizzító berendezések.
 - A világítóberendezések működése és a hatósági előírások
 - fényvisszaverők, helyzetjelző lámpák, távolsági és tompított fényszórók, rendszámtáblát megvilágító lámpa, belső világítás, munkahely megvilágító lámpák.
 - A jelzőberendezések működése, előírások
 - féklámpák, irányjelző és hangjelző berendezés.
 - A pótkocsi elektromos csatlakozása és villamos berendezései.
- Teljesítmény-átviteli berendezések
 - Feladatai, elrendezési módok
 - A tengelykapcsoló
 - feladata, működtetése,

- fajtái (egytárcsás száraz, kéttárcsás, kettős működésű).
- A sebességváltóművek
 - feladata, fajtái (fogaskerekes, bolygóműves, fokozatmentes), kapcsolása (manuális, terhelés alatta kapcsolható félautomata, automata),
 - nyomaték növelő helye, feladata, használata.
- A kiegyenlítőmű
 - feladata
 - a differenciálzár szerepe, használata.
- A véglejhajtás és a mellső kerék hajtás, összkerék hajtás használata
- A teljesítmény leadó tengely (TLT) hajtása, kapcsolása.
- A futómű, a kormányzás és a pótkocsi
 - A futómű
 - feladata, felépítése,
 - a gumibroncsok felépítése, jelölések, gumibroncs levegőnyomás, gumibroncs víztöltése,
 - a kerekek felfüggesztése,
 - rugózás, lengéscsillapítás,
 - nyomtávállítást,
 - ellenőrzés, karbantartás.
 - A kormányzás
 - a kormány szerkezet feladata, felépítése, működése,
 - szervokormányok
 - hidraulikus kormányzás.
 - A pótkocsi
 - feladata, felépítése, típusai,
 - futóműve,
 - kormányzása,
 - vonószerkezetek, összekapcsolás,
 - billentő szerkezetek.
- A fékberendezések bemutatása, ellenőrzése, általános működése.
 - Fékszerkezetek (dob- és tárcsafék, száraz- és nedves fékek) kialakítása, jellemzőik és elhelyezésük
 - Mechanikus, hidraulikus és pneumatikus fékműködtetés
 - Hidraulikus üzemi fék berendezés felépítése, működése
 - A légfékberendezés jellemzői, felépítése
 - részei, működésük,
 - kezelésük, ellenőrzésük.
 - Kombinált fékrendszerek
 - Pótkocsi fékrendszerek
 - ráfutófék
 - az egy- és kétvezetékes légfékek szerkezeti felépítése és működése,
 - a kézi állítású fékerő korlátozó
 - átmenő hidraulikus fékrendszer.
 - A rögzítőfékek felépítése, működése (vontató, pótkocsi), mechanikus és rugóerőtárolós működtetés
 - Kormányfék
 - Blokkolásgátló berendezések (ABS)

D. Munkavédelem, tűzvédelem, szállítás – T-Mu

Módszertani útmutató

A munka- és tűzvédelmi ismeretek témaköreinek tanítása során a hallgatóknak meg kell ismerkedniük azokkal a legfontosabb előírásokkal, szabályokkal, amelyek tevékenységük biztonságos végzéséhez feltétlenül szükségesek.

A járművek parkolásával, tárolásával kapcsolatos tudnivalókon kívül a járművek karbantartásának és javításának munkavédelmi szabályait is tudniuk kell.

Fel kell hívni a tanulók figyelmét az esetleg bekövetkező munka közbeni balesetekkel kapcsolatos teendőkre. Ismertetni kell a járműtárolókra, az üzemanyagtöltő állomásokra vonatkozó tűzvédelmi előírásokat. Részletesen ismertetni kell a leggyakoribb tüzeseteket, a tűzoltási módokat, a tűz esetén szükséges legfontosabb tudnivalókat és teendőket.

A szállítási és rakodási ismeretek témaköreinek bemutatása során hangsúlyozni kell a járművezetők feladatait és felelősségét.

Rá kell mutatni a szállítás alapvető szempontjaira, ismertetni kell a rakodásra vonatkozó biztonságtechnikai jellemzőket.

Tárgyi feltételek

- Tantermi oktatás esetén a tanfolyam létszámának megfelelő tanterem, falitablók, multimédiás oktatástechnológiai eszköz vagy videolejátszó televíziókészülékkel vagy számítógép projektorral (kivetítő berendezés).
- E-learning rendszerű oktatás esetén a képzésnek megfelelő, tanúsított és minősített e-learning keretrendszer és tananyag.

Személyi feltételek

A tantárgy oktatásához szükséges képesítés, végzettség:

- „Műszaki ismeretek” szakon szerzett közúti járművezető szakoktatói képesítés vagy annak megfelelő végzettség.

Részletes tanterv

Az oktatás során az alább felsorolt ismeretanyagot kell bemutatni.

Ismeretanyag

- Munkavédelmi ismeretek
 - A munkáltatók és a munkavállalók kötelességei és jogai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek megvalósításában, a munkabalesetek és a foglalkozási megbetegedések bejelentése, kivizsgálása és nyilvántartása.
 - A munkabalesetek és a foglalkozási megbetegedések bejelentése, kivizsgálása és nyilvántartása.
 - A mezőgazdasági vontatók munkavédelmi szempontból kritikus berendezései (függesztő szerkezet, TLT, hidraulikus rendszerek, pótsúlyok stb.) és azok megfelelő kezelése
 - A járművek mozgatása az üzem (javító, karbantartó, tároló) területén.
 - A karbantartás és javítás általános biztonsági előírásai.
 - Munkavégzés szerelőaknában.
 - A járművek emelése.
 - Gumiabroncs szerelés.
 - Járművek és tartozékaik mosása.
 - Alkatrészmosás.

- Az akkumulátor kezelése.
- Az elhasznált üzemanyag és tisztítóanyag kezelése.
- Az elsősegélynyújtó felszerelés.
- Környezetvédelem
 - a környezetet károsító hatások,
 - a környezetkárosító hatások csökkentésének lehetőségei.
- Tűzvédelmi ismeretek
 - Az égés
 - az égés feltételei,
 - az égés formái és jelenségei,
 - a különböző halmazállapotú anyagok égése,
 - a gyulladási pont,
 - a gyulladási hőmérséklet,
 - lobbanáspont.
 - A tűzveszélyességi osztályok, osztályba sorolás.
 - A létesítmények használata.
 - Tűzveszélyes tevékenység.
 - Szabadban való tüzelés.
 - Dohányzás.
 - Az üzemanyagotöltő állomásra vonatkozó tűzrendészeti szabályok.
 - Csatornahálózat.
 - Szállítás és vontatás.
 - Járművek, tárolók.
 - Tűzjelzés, a tüzeset bejelentése.
 - Tűzoltó készülék
 - általános előírások,
 - a tűzoltó készülék megjelölése, az éghető anyagok tűzosztályai és szimbolikus jelei,
 - a tűzoltó készülékek alkalmazási területei,
 - a kézi tűzoltó készülékek működtetése.
 - A járműtüzek, a tűz oltása
 - a tűzoltás szabályai.
 - A tűzvédelmi rendelkezések megszegésének jogkövetkezményei.
- Szállítási ismeretek
 - A szállító járművek típusai.
 - A személy- és teherszállítás általános szabályai mezőgazdasági vontatón és pótkocsin
 - személyszállítás,
 - teherszállítás.
 - A járművek rakodásakor betartandó általános szempontok.
 - A mezőgazdasági vontatókhoz kapcsolható adapterek használata rakodáskor.
 - Munkaeszközök szállítása függesztő szerkezeten.
 - A billenő rakfelületű (önürítő) járművek.
 - A rakomány rögzítésének követelményei és a rakományrögzítő eszközök
 - pótkocsi oldalfalak,
 - koszorúképzés arra alkalmas árukkal,
 - rakoncák (támasztókarok), biztosítóeszközök,
 - kötözőszerek.
 - Az egységakompany-képzés
 - a rakodólapok,

- szállítótartályok (konténerek).
- Különböző rakománycsoportok rakodása és rögzítése
 - kerekés járművek szállítása,
 - folyadékok és gázok szállítása,
 - kábeldobok szállítása,
 - gépek és alkatrészek szállítása,
 - fémgyártmányok és félkész termékek szállítása,
 - a palettás áru szállítása,
 - élő állatok szállítása,
 - folyékony áruk szállítása,
 - hosszú áruk fuvarozása,
 - nagy tömegű és nagyméretű áruk szállítása,
 - ömlesztett áruk szállítása.
- Veszélyes áruk szállítása
 - jellemző veszélyek,
 - az ADR áruosztályai,
 - a veszélyes áruk közúti szállításának személyi feltételei,
 - a veszélyes árut szállító járművek kialakítása és szükséges felszerelései,
 - a járművek és küldeménydarabok megjelölése,
 - a járművek megrakása,
 - mentesítések az ADR előírásai alól,
 - rendkívüli esemény.

E. Biztonsági ellenőrzés és üzemeltetés – T-Bü

Módszertani útmutató

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók

- üzemképes mezőgazdasági vontatón lássák a Szerkezeti és üzemeltetési ismeretek tantárgy oktatása során megismert szerkezeteket és azok működését,
- gyakorolhassák az üzemeltetéssel és karbantartással összefüggő legfontosabb tevékenységeket, azokban megfelelő szintű jártasságra tegyenek szert,
- képesek legyenek a mezőgazdasági vontató biztonsági berendezéseinek ellenőrzésére, hibáinak felismerésére.

A foglalkozások megkezdésekor általában, az egyes műveletek megkezdése előtt pedig részletesen ismertetni kell a kapcsolódó munka- és tűzvédelmi szabályokat.

A szerkezetek és az elvégzendő műveletek szakoktatói bemutatását követően a foglalkozás második felét úgy kell megszervezni, hogy a tanfolyami csoport legfeljebb 6-8 főből álló csoportokba szerveződve folytassa a tanulást úgy, hogy a tantárgyhoz kapcsolódó összes elvégzendő-, elmondandó-, megmutatandó vizsgafeladat gyakorlásra kerüljön, és ebben a folyamatban a csoport minden tagja valamely vizsgafeladat vonatkozásában tevőlegesen részt vegyen.

A modelleken, metszeteken szerelési műveleteket gyakoroltatni nem szabad.

Balesetveszélyes szerszámokat, készülékeket és mérőeszközöket használni tilos!

A kerékcserét valós körülmények között kell gyakorolni.

A helyiségben oly módon kell elhelyezni az oktatót kívánt járművet vagy tanalvázat, hogy a tantervekben meghatározott létszámú tanulók a bemutatott feladatokat megfigyelhessék, gyakorolhassák.

Tárgyi feltételek

- A közlekedési hatóság által kijelölt oktatóterem, amely rendelkezik
 - üzemképes mezőgazdasági vontatóval vagy működőképes mezőgazdasági vontató tanalvázzal,
 - a közlekedési hatóság által meghatározott tantervi feladatok végrehajtásához szükséges szerszámokkal és eszközökkel,
 - falitablókkal.

A helyiségnek meg kell felelnie a munkavédelmi és tűzvédelmi előírásoknak is. Az oktatás ideje alatt gondoskodni kell a motor üzemeltetéséből keletkező gázok elvezetéséről. A helyiségben el kell helyezni továbbá a tűzvédelmi előírásoknak megfelelő számú és töltetű tűzoltó készüléket, valamint az oktatáshoz szükséges számú, de legalább 1-1 db asztalt és széket. A helyiség fűtését – minimálisan 18 °C –, világítását és szellőzését biztosítani kell. A résztvevők számára megfelelő WC-t és kézmosási lehetőséget kell biztosítani.

Személyi feltételek

A tantárgy oktatásához szükséges képesítés, végzettség:

- „Műszaki ismeretek” szakon szerzett közúti járművezető szakoktatói képesítés vagy annak megfelelő végzettség.

Részletes tanterv

Ismeretanyag

- A mezőgazdasági vontatók felépítése
 - Bemutatandó:
 - a kéziszerszámok, műszerek szakszerű használata,

- tűz- és munkavédelmi eszközök (tűzoltó készülékek használata, kipufogógáz elvezetése, áramtalanítás, rögzítések stb.),
 - a mezőgazdasági vontató főbb szerkezeti egységei,
 - felépítmény, oldalfalak, biztosítások,
 - pótsúlyok,
 - függesztő szerkezet,
 - műszertábla, műszerek, ellenőrzőlámpák és kapcsolók,
 - ablaktörlő és ablakmosó berendezés,
 - a mezőgazdasági vontató kötelező tartozékai.
- Elvégzendő műveletek:
 - az oldalfalak le- és felcsukása,
 - a folyadékszint ellenőrzése az ablakmosóban,
 - az elakadást jelző háromszög felállítása.
- Belsőégésű motorok
 - Bemutatandó:
 - a négyütemű dízelmotor szerkezete és működése.
 - Elvégzendő műveletek:
 - a motor beindítása (hidegindítás),
 - a motor működésének ellenőrzése (műszerek, visszajelzők, motorhang),
 - égéstermék vizsgálata szemrevételezéssel,
 - a motor leállítása
- A motorok hűtése, a kenés
 - Bemutatandó:
 - a léghűtés,
 - a zárt rendszerű folyadékhűtés,
 - a szivattyús olajozás.
 - Elvégzendő műveletek:
 - a zárt rendszerű folyadékhűtés ellenőrzése, illetve karbantartása,
 - a hűtőfolyadék szintje, hőmérséklete, az utántöltés,
 - az ékszíj állapota, feszessége, illetve beállítása,
 - a szivattyús olajozás ellenőrzése,
 - az olajsint ellenőrzése, utántöltés,
 - olajnyomás,
 - tömítettség.
- A motorok tüzelőanyag ellátása
 - Bemutatandó:
 - a dízelmotorok tüzelőanyag-ellátó berendezése,
 - a szívó- és kipufogó-berendezés.
 - Elvégzendő műveletek:
 - a tüzelőanyag-ellátó rendszer víztelenítése,
 - a tüzelőanyag-ellátó rendszer légtelenítése,
 - a levegőszűrők ellenőrzése, karbantartása.
- A villamos berendezések
 - Bemutatandó:
 - az akkumulátor, a generátor,
 - az indítómotorok,
 - a világító- és jelzőberendezések,
 - a dízelmotorok indítását segítő berendezések.
 - Elvégzendő műveletek:
 - az akkumulátor elektrolit szintjének ellenőrzése, utántöltés,

- a fedél, a pólusok, a saruk, a szellőzőnyílások tisztítása,
 - az akkumulátor töltöttségének ellenőrzése,
 - világító- és jelzőberendezések,
 - egy-egy izzó ki- és visszaszerelése,
 - fényszóró ellenőrzése (átvilágítási kép),
 - biztosítócsere,
 - a motor indítása külső akkumulátorról,
 - a pótkocsi elektromos rendszerének csatlakoztatása, ellenőrzése.
- A teljesítmény-átviteli berendezések
 - Bemutatandó:
 - a teljesítmény-átviteli berendezés elemei,
 - a tengelykapcsoló működtetése,
 - a sebességváltómű kapcsolószerkezete,
 - a differenciálzár,
 - a véglehajtás
 - a mellső kerék-hajtás,
 - a teljesítmény leadó tengely (TLT).
 - Elvégzendő műveletek:
 - a tengelykapcsoló pedál holtjátékának ellenőrzése és beállítása (a nem megfelelő holtjáték következményei),
 - a sebességváltó kapcsolása,
 - a differenciálzár kapcsolása,
 - a mellső kerék-hajtás kapcsolása,
 - a teljesítmény leadó tengely (TLT) kapcsolása.
- A futómű, a kormányzás, a pótkocsi
 - Bemutatandó:
 - a kerekek, különböző kerékfelfüggesztések, rugózások, lengéscsillapítók,
 - kormány szerkezetek, kormányművek.
 - Elvégzendő műveletek:
 - a gumibroncs állapotának (mintázatának) ellenőrzése,
 - a gumibroncs felfújása, a légnyomás ellenőrzése,
 - kerékcseré, pótkerék és rögzítettségének ellenőrzése,
 - a rugózás ellenőrzése szemrevételezéssel,
 - a kormány szerkezet ellenőrzése,
 - a kormánymű ellenőrzése,
 - a pótkocsi futómű ellenőrzése.
- A fékberendezések
 - Bemutatandó:
 - a kerékfék szerkezetek (dob- és tárcsafék),
 - a hidraulikus üzemi fék-berendezés,
 - a légfékberendezés és szerelvényei,
 - a kombinált üzemi fék-berendezés,
 - a rögzítőfék berendezések és szerelvényeik,
 - a pótkocsi légfék csatlakoztatása.
 - Elvégzendő műveletek:
 - a hidraulikus üzemi fék ellenőrzése, karbantartása (tömítettség, folyadék szint, holtjáték),
 - a légfékberendezés ellenőrzése, karbantartása,
 - légtartály víztelenítése, ellenőrzése,

- légtartály feltöltése, levegőnyomás és tömítettség ellenőrzése,
- a nyomásesés, levegőfogyasztás ellenőrzése fékezéskor,
- a kapcsolófejek ellenőrzése,
- a terhelés függvényében állítandó fékerő korlátozó beállítása,
- a pótkocsi rögzítése a mechanikus rögzítőfékkel.

F. Vezetési gyakorlat – alapoktatás – T-A

Módszertani útmutató

Az alapoktatás során a tanulók a jármű biztonsági ellenőrzését, a jármű feletti uralmat, a mezőgazdasági vontató technikai kezelésének alapvető fogásait, és a járműszerelvény vezetésének mechanizmusát sajátítják el. A gépkocsi főbb részeinek bemutatásához és a biztonsági ellenőrzés elvégzéséhez a járműkezelési útmutatójában meghatározottakat alapul kell venni.

Tárgyi feltételek

- érvényes forgalmi engedéllyel, járművezető képzésre érvényes oktatójárműigazolással és érvényes felelősségbiztosítással rendelkező jármű, amely az alábbi jellemzőkkel rendelkezik:
 - 2003. év december 1-jét követően oktatásba bevont járművekre vonatkozó előírások:

"T" kategóriába tartozó mezőgazdasági vontató két pótkocsival, amely az alábbi jellemzőkkel és felszerelésekkel rendelkezik:

 - jellemzők:
 - a járművezetővel azonos légtérben lévő 2 személy befogadóképességű vezetőfülke,
 - 2 darab - a forgalmi vizsgán egy darab - nem különleges felépítményű pótkocsi;
 - kötelező felszerelések és tartozékok:
 - oktatói, illetőleg a vizsgabiztosi pótülés,
 - az oktatói, illetőleg a vizsgabiztosi ülésből működtethető, az üzemi fékberendezésre ható fékpedál,
 - két darab pót-visszapillantó tükör, amely az oktatói, illetőleg a vizsgabiztosi ülésből biztosítja a jármű mellett lévő mindkét oldali forgalmi sávra történő hátralátást;
 - a pótkocsit legalább a terhelhetősége feléig kell megterhelni.
 - a feladatok végrehajtására alkalmas méretű és kialakítású gyakorlópálya az alábbi jellemzőkkel:
 - forgalom elől elzárt terület,
 - szilárd burkolat, mely időjárástól függetlenül, a burkolat deformációja nélkül alkalmas a feladatok gyakorlására,
 - legyen alkalmas – a gyakorlást egyidejűleg végzők számának figyelembevételével – az előírt feladatok biztonságos végrehajtására,
 - kulturált WC és kézmosási lehetőség.

Személyi feltételek

A tantárgy oktatásához szükséges képesítés, végzettség:

- „Járművezetési gyakorlat” szakon szerzett közúti járművezető szakoktatói képesítés és érvényes „CE” kategóriás vezetői engedély (a 2011. december 1. napját megelőzően szerzett „Járművezetési gyakorlat” szakos képesítéssel rendelkező személynek legalább két éve érvényes, kezdőnek nem minősülő „C1E” kategóriás vezetői engedéllyel kell rendelkeznie).

Részletes tanterv

Ismeretanyag

- Az alapoktatás során az alábbi feladatokat járművel, illetve járműszerelvénnel kell gyakorolni:
 - Elindulás előtti teendők a mezőgazdasági vontatón
 - a mezőgazdasági vontató bemutatása,
 - a mezőgazdasági vontató biztonsági berendezéseinek ellenőrzése,
 - az ülés és a visszapillantó tükrök beállítása,
 - a motor beindítása.
 - Önálló elindulás, megállás mezőgazdasági vontatóval
 - elindulás a mezőgazdasági vontatóval,
 - fokozatos gyorsítás,
 - sebességi fokozatok kapcsolása,
 - sebességtartás, nyers nyomkövetés,
 - megállás előre kijelölt pontnál, a járdaszegéllyel párhuzamosan.
 - Nyomgyakorlatok mezőgazdasági vontatóval
 - sebesség- és iránytartás előremenetben,
 - kanyarodás jobbra és balra,
 - fékezési gyakorlatok,
 - hátramenet legalább 20 m hosszan,
 - saroktolatás,
 - megfordulás tolatással.
 - Parkolási feladatok mezőgazdasági vontatóval
 - beállítás merőleges parkolóhelyre,
 - beállítás két jármű közé előremenetben jobbra és balra,
 - beállítás két jármű közé hátramenetben jobbra és balra.
 - Megközelítési gyakorlat mezőgazdasági vontatóval
 - mozgás előre- és hátramenetben két jelzőoszlop között, az oszlopok megközelítése 50 cm-en belül, megállás, majd az oszlopok megérintése a mezőgazdasági vontatóval,
 - tolatás a pótkocsi vonóhorgához, vagy a vonóhorgot imitáló jelzőoszlophoz.
 - Elindulás előtti teendők mezőgazdasági vontatón és pótkocsiján
 - tolatás a pótkocsi vonóhorgához,
 - a mezőgazdasági vontató és a pótkocsi összekapcsolása,
 - a járműszerelvény ellenőrzése,
 - a járműszerelvény szétkapcsolása.
 - Elindulás, megállás, nyomtartás mezőgazdasági vontatóval és egy pótkocsival
 - elindulás, gyorsítás, sebességfokozatok kapcsolása, sebességtartás, lassítás, zökkenőmentes megállás,
 - kanyarodás jobbra kis- és balra nagy ívben,
 - kettős sávváltás,
 - áthaladás szűk folyóson, kapubejárón (előremenetben).
 - Fékezési feladatok mezőgazdasági vontatóval és egy pótkocsival
 - célmegállás különböző sebességekről,
 - intenzív fékezés különböző sebességekről.
 - Elindulás, megállás, nyomtartás mezőgazdasági vontatóval és két pótkocsival
 - elindulás, gyorsítás, sebességfokozatok kapcsolása, sebességtartás, lassítás, zökkenőmentes megállás,
 - kanyarodás jobbra kis- és balra nagy ívben,
 - kettős sávváltás,
 - áthaladás szűk folyóson, kapubejárón (előremenetben).

- Fékezési feladatok mezőgazdasági vontatóval és két pótkocsival
 - célmegállás különböző sebességekről.

G. Forgalmi vezetés – főoktatás – T-F

Módszertani útmutató

A főoktatás egységébe a forgalmi vezetés feladatai tartoznak. A feladatok ez esetben is egymásra épülnek, de a feladatok sorrendjét itt sokkal inkább befolyásolják a tanulók képességei és a helyi forgalmi sajátosságok, mint az alapoktatásnál.

Tárgyi feltételek

- érvényes forgalmi engedéllyel, járművezető képzésre érvényes oktatójármű-igazolással és érvényes felelősségbiztosítással rendelkező jármű, amely az alábbi jellemzőkkel rendelkezik:
 - 2003. év december 1-jét követően oktatásba bevont járművekre vonatkozó előírások:

"T" kategóriába tartozó mezőgazdasági vontató két pótkocsival, amely az alábbi jellemzőkkel és felszerelésekkel rendelkezik:

 - jellemzők:
 - a járművezetővel azonos légtérben lévő 2 személy befogadóképességű vezetőfülke,
 - 2 darab - a forgalmi vizsgán egy darab - nem különleges felépítményű pótkocsi;
 - kötelező felszerelések és tartozékok:
 - oktatói, illetőleg a vizsgabiztosi pótülés,
 - az oktatói, illetőleg a vizsgabiztosi ülésből működtethető, az üzemi fékberendezésre ható fékpedál,
 - két darab pót-visszapillantó tükör, amely az oktatói, illetőleg a vizsgabiztosi ülésből biztosítja a jármű mellett lévő mindkét oldali forgalmi sávra történő hátralátást;
 - a pótkocsit legalább a terhelhetősége feléig kell megterhelni.
- a feladatok végrehajtására alkalmas közúti környezet.

Személyi feltételek

A tantárgy oktatásához szükséges képesítés, végzettség:

- „Járművezetési gyakorlat” szakon szerzett közúti járművezető szakoktatói képesítés és érvényes „CE” kombinált kategóriás vezetői engedély (a 2011. december 1. napját megelőzően szerzett „Járművezetési gyakorlat” szakos képesítéssel rendelkező személynek legalább két éve érvényes, kezdőnek nem minősülő „C1E” kombinált kategóriás vezetői engedéllyel kell rendelkeznie).

Részletes tanterv

Ismeretanyag

- A főoktatás során az alábbi feladatokat járművel, illetve járműszerelvénnyel kell gyakorolni:
 - Vezetés gyér forgalomban mezőgazdasági vontatóval és egy pótkocsival
 - folyamatos vezetés a lehetséges legnagyobb sebességi fokozat kapcsolásával,
 - lassítás, visszakapcsolás,
 - kanyarodás jobbra kis- és balra nagysugarú ívben,
 - parkolás előremenetben a járdaszegély mellett.
 - Vezetés közepes forgalomban mezőgazdasági vontatóval és egy pótkocsival

- vezetés fő- és mellékútvonalakon,
- vezetés jelzőlámpás és rendőri forgalomirányításnál,
- az elsőbbségadás gyakorlása egyenrangú útkereszteződésben és védett útvonal keresztezésekor,
- rákanyarodás védett útvonalra.
- Vezetés nagy forgalomban mezőgazdasági vontatóval és egy pótkocsival
 - vezetés fő- és mellékútvonalakon,
 - vezetés egyirányú forgalmú utcában,
 - vezetés villamosvágányokkal ellátott úton,
 - vezetés párhuzamos közlekedésre alkalmas úton,
 - vezetés körforgalmú úton,
 - vezetés hídon, felüljárón, vasúti átjáróban,
 - manőverezések szűk helyen.
- Vezetés lakott területen kívül mezőgazdasági vontatóval és két pótkocsival
 - vezetés fő- és mellékútvonal lakott területen kívüli szakaszán,
 - sebesség és követési távolság megválasztása,
 - kikerülés, előzés,
 - megállás, várakozás.
- Vezetés könnyű terepen (földúton) mezőgazdasági vontatóval és egy pótkocsival
 - haladás az útviszonyoknak megfelelő sebességgel.
- Vezetés éjszaka mezőgazdasági vontatóval és egy pótkocsival
 - vezetés jó közvilágításnál, nagy forgalomban,
 - vezetés gyér közvilágítású fő- és mellékútvonalakon.

V. Vizsgakövetelmények

A. A „T” kategóriás képzés vizsgatárgyai

Vizsgatárgy típusa	Vizsgatárgy kódja	Vizsgatárgyak	Vizsgatárgy fajtája
Elmélet	T-VK	Közlekedési alapismeretek	Számítógépes elméleti vizsga
	T-VMu	Munkavédelem, tűzvédelem, szállítás	Számítógépes elméleti vizsga
Gyakorlat	T-VBü	Biztonsági ellenőrzés és üzemeltetés	Gyakorlati vizsga
	T-VR	Rutin	Gyakorlati vizsga
	T-VF	Forgalmi vezetés	Gyakorlati vizsga

VI. Vizsgatárgyak vizsgakövetelményei

A vizsgatárgyak felsorolása

A. Közlekedési alapismeretek – T-VK

A vizsga követelményei

A vizsga teljesítéséhez egy 55 kérdésből álló számítógépes, feleletválasztós tesztet kell sikeresen megoldani. A vizsga időtartama 55 perc, kérdésenként 1 perc a rendelkezésre álló idő. Az elérhető maximális pontszám 75 pont, melyből a sikeres vizsgához legalább 65 pontot kell elérni.

A vizsga ismeretanyaga

A vizsga ismeretanyaga megegyezik a „T” kategóriás tanfolyam „Közlekedési alapismeretek”, „Járművezetés elmélete” és a „Szerkezeti és üzemeltetési ismeretek” című tantárgyainak ismeretanyagával.

A vizsgáztatás személyi feltételei

Közúti járművezetői vizsgabiztosi képesítés.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei

A vizsgát előzetesen jóváhagyott számítógépes elméleti vizsgateremben lehet lebonyolítani.

A vizsgáztatás egyéb feltételei

A vizsgára bocsátás feltétele a „T” kategóriás tanfolyam igazolt elvégzése.

B. Munkavédelem, tűzvédelem, szállítás – T-VMu

A vizsga követelményei

A vizsga teljesítéséhez egy 25 kérdésből álló számítógépes, feleletválasztós tesztet kell sikeresen megoldani. A vizsga időtartama 25 perc, kérdésenként 1 perc a rendelkezésre álló idő. Az elérhető maximális pontszám 25 pont, melyből a sikeres vizsgához legalább 21 pontot kell elérni.

A vizsga ismeretanyaga

A vizsga ismeretanyaga megegyezik a „T” kategóriás tanfolyam „Munkavédelem, tűzvédelem, szállítás” című tantárgy ismeretanyagával.

A vizsgáztatás személyi feltételei

Közúti járművezetői vizsgabiztosi képesítés.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei

A vizsgát előzetesen jóváhagyott számítógépes elméleti vizsgateremben lehet lebonyolítani.

A vizsgáztatás egyéb feltételei

A vizsgára bocsátás feltétele a „T” kategóriás tanfolyam igazolt elvégzése.

C. Biztonsági ellenőrzés és üzemeltetés – T-VBü

A vizsga követelményei

A „Biztonsági ellenőrzés és üzemeltetés” vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó rendelkezik-e a járműszerelvény biztonságos üzemeltetéséhez szükséges ismeretekkel a készség szintjén. A vizsgázónak tudnia kell a közúti közlekedés szabályaiban előírt elindulás előtti, valamint a járműszerelvény biztonságos üzemeltetéséhez szükséges ellenőrzéseket, karbantartási műveleteket. A feladatok megoldásához ismernie kell a járműszerelvény szerkezeti felépítését is a járművezetőtől elvárható mértékig. A vizsgázónak fel kell ismernie a járműszerelvény üzemeltetése során észlelt, a közlekedésbiztonsággal összefüggő meghibásodásokat, ezek ismeretében a továbbhaladásról illetve annak biztonságáról tudjon dönteni. A vizsgabiztos a feladatok végrehajtási módjából állapítja meg, hogy a vizsgázó eljutott-e a készség szintjéig.

A vizsga időtartama 20 perc, melyből 15 perc a feladatok végrehajtására biztosított idő.

A „Biztonsági ellenőrzés és üzemeltetés” vizsgán minden vizsgázónak az általa kihúzott vizsgatételen szereplő feladatokat kell teljesítenie. Minden vizsgatételen 3 vizsgafeladat (esetenként rész-vizsgafeladatokkal kiegészítve) szerepel.

Sikertelen a „Biztonsági ellenőrzés és üzemeltetés” vizsga, ha

- a) a vizsgatételen szereplő feladatot, a szükséges ellenőrzési, karbantartási, szerelési műveleteket nem képes elvégezni;
- b) figyelmetlenségből, hozzá nem értésből szerkezeti rongálódást okoz vagy okozna;
- c) a szerszámokat balesetveszélyesen használja;
- d) megszegi a munkavédelmi rendelkezéseket.

A vizsga ismeretanyaga

- B1 – A járműszerelvény felépítményének ellenőrzése
 - Ellenőrizze a felépítmény épségét!
 - Nyissa le és csukja fel a vizsgabiztos által kiválasztott oldalfalat!
 - Végezze el az oldalfalkapcsok, biztosítások ellenőrzését!
- B2 – A műszertábla, műszerek, ellenőrző lámpák és kapcsolók
 - Mutassa meg a műszereket, ismertesse feladatukat!
 - Mutassa meg az ellenőrző lámpákat, ismertesse, hogy melyik mikor és hogyan jelez!
 - Mutassa meg az egyes villamos-berendezések kapcsolóit!
- B3 – Az ablaktörlő és ablakmosó
 - Végezze el az ablaktörlő és ablakmosó működésének ellenőrzését!
 - Ellenőrizze az ablakmosó tartályban a folyadék szintet!
- B4 – A mezőgazdasági vontatók kötelező tartozékai
 - Mutassa meg az elsősegélynyújtó felszerelést, és ellenőrizze típusát!
 - Mutassa meg a tűzoltó készüléket, ellenőrizze alkalmasságát!
 - Mutassa meg a kerék kitámasztó éket, és ellenőrizze megfelelőségét, mutassa be a használatát!
- B5 – A folyadékűtés ellenőrzése
 - Végezze el a hűtőfolyadék szintjének ellenőrzését!
 - Mutassa meg, hol történik a hűtőfolyadék utántöltése!
 - Ismertesse az utántöltés szabályait!

- B6 – Az ékszíj feszességének ellenőrzése
 - Végezze el az ékszíj állapotának, feszességének ellenőrzését!
 - Ismertesse a nem megfelelő ékszíjfeszesség következményeit!
- B7 – A motorolaj szintjének és nyomásának ellenőrzése
 - Végezze el az olajszint ellenőrzését!
 - Mutassa meg hol tölthető be a motorba a motorolaj!
 - Végezze el a motorolaj nyomásának ellenőrzését!
- B8 – A dízel tüzelőanyag-ellátó berendezés karbantartása
 - Mutassa meg a tüzelőanyag-ellátó berendezés részeit!
 - Végezze el a tüzelőanyag-ellátó berendezés víztelenítését (ha lehet)!
- B9 – A szívó rendszer ellenőrzése
 - Mutassa meg a szívórendszer részeit!
 - Ellenőrizze a szívó rendszert és a levegőszűrő állapotát!
- B10 – Az akkumulátor ellenőrzése szemrevételezéssel
 - Végezze el az elektrolit szintjének ellenőrzését!
 - Ismertesse a gondozásmentes akkumulátorral kapcsolatos tudnivalókat!
- B11 – Indítás külső akkumulátorról
 - Végezze el a jármű külső akkumulátorról történő indítását!
- B12 – Biztosítócsere
 - Mutassa meg a biztosítószekrényt (táblát), cseréljen biztosítót!
- B13 – Világító és jelzőberendezések ellenőrzése
 - Végezze el a világító- és jelzőberendezések működésének ellenőrzését (kapcsolók, visszajelző lámpák)!
- B14 – Izzócsere a vizsgabiztos által kijelölt hátsó helyzetjelző-, irányjelző- vagy féklámpában
 - Válassza ki a megfelelő szerszámot és az izzót!
 - Végezze el az izzó cseréjét!
 - Ellenőrizze a lámpa működését!
- B15 – Izzócsere a fényszóróban
 - Válassza ki a megfelelő szerszámot és az izzót!
 - Végezze el a fényszóró izzó cseréjét!
 - Ellenőrizze a távolsági és a tompított fényszóró működését és átvilágítási képét!
- B16 – A pótkocsi elektromos csatlakozása és ellenőrzése
 - Csatlakoztassa a pótkocsi elektromos rendszerét a mezőgazdasági vontatóhoz!
 - Végezze el a világító- és jelzőberendezések működésének ellenőrzését (kapcsolók), visszajelző lámpák, elektromos csatlakozás, lámpatestek)!
- B17 – Végezze el a tengelykapcsoló holtjátékának ellenőrzését!
 - Ismertesse a tengelykapcsoló holtjáték megváltozásának okait és következményeit!
- B18 – Kerékcsere
 - Ismertesse a kerékcsere folyamatát!
 - Ismertesse a kerékcsere során betartandó munkavédelmi, balesetvédelmi előírásokat!
- B19 – A gumiabroncs ellenőrzése
 - Ellenőrizze a gumiabroncs szerkezeti épségét, mintázatának mélységét (kopását)!
 - Végezze el egy kerék felfújását a vizsgabiztos által meghatározott értékre!

- B20 – A rugózás ellenőrzése szemrevételezéssel
 - Mutassa meg adott járműszerelvény rugózását!
 - Végezze el a rugók és rögzítő elemek ellenőrzését!
- B21 – A mezőgazdasági vontatón lévő kormányberendezés ellenőrzése (megbontás nélkül)
 - Mutassa meg a kormányberendezés részeit, ellenőrizze holtjátékát és a szervó vagy hidraulikus kormányzás működését!
- B22 – A vonóháromszög, vonófej ellenőrzése
 - Végezze el a vonóháromszög és a vonószem ellenőrzését!
 - Állítsa be a vonóháromszög magasságát!
 - Végezze el vonófej ellenőrzését!
- B23 – A fékberendezések ismertetése
 - Ismertesse az adott járműszerelvény fékberendezését és mutassa meg annak részeit!
- B24 – A légfékrendszer ellenőrzése, karbantartása
 - Mutassa meg a szűrőt vagy légszárítót, a fagymentesítő szerelvényeket (ha vannak), a védőszelepet és a levegőtartályokat!
 - Ismertesse a légfékrendszerben végzendő ellenőrzési, karbantartási műveleteket.
 - Végezze el a tartályok víztelenítését!
- B25 – A sűrített levegő ellátó rendszer ellenőrzése
 - Mutassa meg a levegőellátó rendszer (töltőkör) szerelvényeit!
 - A légtartályokat töltsse fel az előírt értékre, ellenőrizze a levegőnyomást és tömítettséget a töltőkörben!
- B26 – Az üzemi fékberendezés működésének ellenőrzése
 - Mutassa meg a kétvezetékes pótkocsi légfék (gépes és pót) szerelvényeit!
 - Végezze el a terhelés függvényében állítandó fékerő korlátozó beállítását a vizsgabiztos által megadott terhelési állapotnak megfelelően!
 - Ellenőrizze az üzemi fék működését a járműszerelvény álló helyzetében!
- B27 – A légfék csatlakozó ellenőrzése
 - Végezze el a járműszerelvény légfékrendszereinek csatlakoztatását!
 - Végezze el a kapcsolófejek ellenőrzését (tömítettség, leszakadás vizsgálat)!
 - Végezze el a teljes légfékrendszer tömítettség vizsgálatát!
- B28 – A mechanikus rögzítő fék működésének ellenőrzése
 - Végezze el a pótkocsi rögzítését a mechanikus rögzítő fék működtetésével!
- B29 – A függesztő szerkezet használata
 - Mutassa be a mezőgazdasági vontató függesztő szerkezetét!
 - Ismertesse a függesztő szerkezet használatát, különös tekintettel a baleset- és munkavédelmi szabályokra!
- B30 – A mezőgazdasági vontatók pótsúlyozása
 - Mutassa meg a pótsúlyokat, ismertesse a pótsúlyok le- és felszerelésének menetét, különös tekintettel a baleset- és munkavédelmi szabályokra!
 - Ismertesse a gumiabroncsok vízfeltöltésének célját, módját és szabályait!

A vizsgáztatás személyi feltételei

A vizsgatárgy vizsgáztatásához szükséges képesítés, végzettség:

- közúti járművezetői vizsgabiztosai képesítés „Bü” szakra,
- érvényes „C” kategóriás vezetői engedély.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei

- A vizsgatárgy vizsgáztatására kialakított olyan helyiség, amelyben el van helyezve legalább egy darab üzemképes mezőgazdasági vontató egy darab pótkocsival, továbbá megtalálhatók a meghatározott feladatok végrehajtásához szükséges alábbi szerszámok és eszközök:
 - 1 db kerékkítámasztó ék,
 - 1 db pumpa (légsűrítő),
 - 1 db légnyomásmérő műszer,
 - 1 db próbálámpa (hibakereséshez),
 - a világító- és fényjelző berendezések izzóinak cseréjéhez szükséges makettek,
 - 1 db izzólámpakészlet és a járművön alkalmazott olvadóbiztosítóból 5-5 db,
 - 1 db elsősegélynyújtó felszerelés („B” típusú),
 - szerszámszekrény a feladatok végrehajtásához szükséges szerszámokkal.

A helyiségnek meg kell felelnie a munkavédelmi és tűzvédelmi előírásoknak is. A vizsgáztatás ideje alatt gondoskodni kell a motor üzemeltetéséből keletkező gázok elvezetéséről. A helyiségben el kell helyezni továbbá a tűzvédelmi előírásoknak megfelelő számú és töltetű tűzoltó készüléket, valamint az oktatáshoz szükséges számú, de legalább 1-1 db asztalt és széket. A helyiség fűtését – minimálisan 18 °C –, világítását és szellőzését biztosítani kell. A résztvevők számára megfelelő WC-t és kézmosási lehetőséget kell biztosítani.

A vizsgáztatás egyéb feltételei

A vizsgára bocsátás feltétele a „T” kategóriás tanfolyam valamennyi elméleti vizsgatárgyainak sikeres teljesítése, valamint a „T” kategóriás tanfolyam „Biztonsági ellenőrzés és üzemeltetés” tantárgyának igazolt elvégzése.

D. Rutin vizsga – T-VR

A vizsga követelményei

A rutin vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó az alapoktatás eredményeként a járműszerelvény technikai kezelésében és a manőverezésben eljutott-e a jártasság szintjére. A vizsgázónak rendelkeznie kell a forgalmi oktatás megkezdéséhez szükséges jármű feletti uralommal. A vizsgára megadott idő alatt végre kell hajtania az előírt rutin vizsga feladatokat.

A vizsgabiztos a jármű feletti uralom megszerzését azon a szinten értékeli, ami a vizsgázótól az alapoktatást követően elvárható.

A vizsga időtartama 15 perc, melyből 10 perc a feladatok végrehajtására biztosított idő.

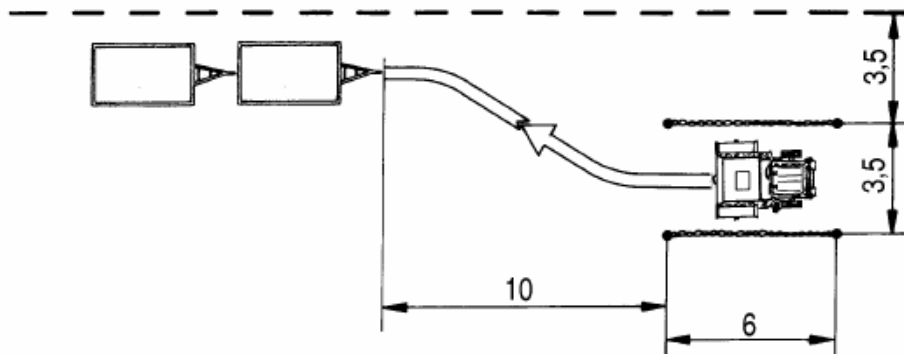
A rutin vizsgán minden vizsgázónak 2 feladatot kell teljesítenie. A feladatok sorrendje nem cserélhető fel.

Sikertelen a rutin vizsga, ha

- a) a vizsgázó sikertelenséget okozó hibát követett el vagy
- b) a vizsgázó az előírt feladatokat a meghatározott – 10 perc – idő alatt képtelen végrehajtani, függetlenül attól, hogy a már teljesített feladatok végrehajtásakor sikertelen vizsgát okozó hibát nem követett el.

A vizsga ismeretanyaga

- **M1 - A mezőgazdasági vontató elindítása, hátramenet gépszínből, csatlakoztatás összekapcsolt pótkocsikhoz, haladás a járműszerelvénnyel**

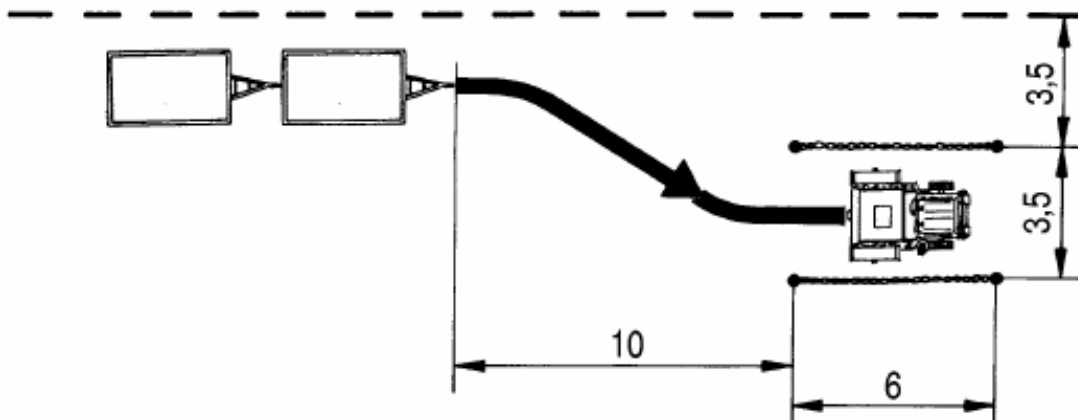

○ Követelmény

- A feladat végrehajtásához a vontató helyét (gépszín) és a pótkocsik elhelyezését úgy kell meghatározni, hogy a vizsgázó kb. 10 méter hátramenet és a gépszín melletti 3,5 méter szélességű sáv igénybevételével megtett irányváltás után az összekapcsolt és rögzített pótkocsikhoz csatlakozhasson. Az összekapcsolt járműszerelvénnyel kb. 200 méteres meghatározott útvonal megtétele után vissza kell állni a kiindulási helyre.
- A feladat végrehajtása előtt a vizsgázó ellenőrizze a légtartály- és fékezőnyomást. A vizsgázó a motor beindítása, a hátrameneti fokozat kapcsolása, irányjelzés, körültekintés mellett induljon el, álljon ki a bóják közül, és a szükséges irányváltás után közelítse meg a pótkocsi vonószemét. Álljon meg, állítsa be a vonóháromszög magasságát, biz-

tosítsa ki és tegye szabaddá a vonófejet, és óvatosan haladjon tovább a csatlakozási helyzetig. Eközben hátranézéssel és a visszapillantó tükrökből ellenőrizze a vontató helyzetét. Rögzítse a vontatót, és végezze el a csatlakoztatási műveleteket, majd ellenőrizze az összekapcsolás helyességét. Oldja a pótkocsik rögzítését. A csatlakoztatás csak kijelölt biztosító személy közreműködésével végezhető el. A biztosító személynek visszajelzést kell adnia a világító- és fényjelző berendezések megfelelő működéséről. A vizsgázó induljon el a járműszerelvénnyel, ellenőrizze a fékek működését, majd kb. 200 méter haladás után álljon vissza a járműszerelvénnyel indulási helyére. Rögzítse a járműszerelvénnyel.

- Sikertelenséget okozó hiba, ha a vizsgázó
 - indulás előtt a légtartály- és fékezőnyomást nem ellenőrzi;
 - a vontatóval a (gépszint imitáló) bóják valamelyikét érinti;
 - a hátramenetet körültekintés nélkül végzi;
 - a vonóháromszög magasságának beállítását elmulasztja;
 - a vontatóval a pótkocsikat durván meglöki (eltolja);
 - az összekapcsoláskor a vontatót nem rögzíti;
 - a járműszerelvénnyel sajátosságainak megfelelő összekapcsolási műveletek közül akár egyet is elmulaszt;
 - a világító- és fényjelző berendezések működésének ellenőrzését elmulasztja (csatlakoztatás után);
 - a légféktartályokat nem tölti fel és úgy próbál elindulni;
 - a pótkocsik rögzítését nem oldja;
 - az összekapcsolt járműszerelvénnyel a fékek ellenőrzését elmulasztja (fékpróba);
 - a folyamatos haladás során nem képes a járműszerelvénnyel egy forgalmi sávon belül vezetni (iránytartása bizonytalan);
 - a feladat végrehajtása során az irányjelzést kettőnél többször elmulasztja;
 - megállás után a járműszerelvénnyel nem rögzíti;
 - balesetveszélyes manővere miatt a vizsgabiztosnak közbe kell avatkoznia.
- **M2 - A járműszerelvénnyel (mezőgazdasági vontató és első pótkocsi) szétválasztása – beállítás gépszíntbe**

- Követelmény
 - Az előző feladat végén a megállás helyét úgy kell megválasztani, hogy a vontató a gépszíntől kb. 10 méter távolságra és 3,5 méter oldaltávolságra legyen.
 - A vizsgázó a vontató és pótkocsik rögzítése (a pótkocsikat szükség szerint ékkel is) után oldja a légfék és a világítás csatlakoztatását, biztosítja ki és oldja a vonószem rögzítését. Körültekintés és irányjelzés mellett álljon be a gépszínbe, és rögzítse a vontatót.
- Sikertelenséget okozó hiba, ha a vizsgázó
 - a vontató és a pótkocsik rögzítését elmulasztja;
 - a járműszerelvény sajátosságainak megfelelő szétkapcsolási műveletek közül akár egyet is elmulaszt;
 - a gépszínbe állás során a vontatóval bójához ér;
 - beállítás után a vontatót nem rögzíti;
 - balesetveszélyes manővere miatt a vizsgabiztosnak közbe kell avatkoznia.

A vizsgáztatás személyi feltételei

A vizsgatárgy vizsgáztatásához szükséges képesítés, végzettség:

- közúti járművezetői vizsgabiztosai képesítés „GY” szakra
- érvényes „CE” kategóriás vezetői engedély.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei

- érvényes forgalmi engedéllyel, járművezető képzésre érvényes oktatójármű-igazolással és érvényes felelősségbiztosítással rendelkező jármű, amely az alábbi jellemzőkkel rendelkezik:
 - 2003. év december 1-jét követően oktatásba bevont járművekre vonatkozó előírások:

"T" kategóriába tartozó mezőgazdasági vontató két pótkocsival, amely az alábbi jellemzőkkel és felszerelésekkel rendelkezik:

 - jellemzők:
 - a járművezetővel azonos légtérben lévő 2 személy befogadóképességű vezetőfülke,
 - 2 darab - a forgalmi vizsgán egy darab - nem különleges felépítményű pótkocsi;
 - kötelező felszerelések és tartozékok:
 - oktatói, illetőleg a vizsgabiztos pótülés,
 - az oktatói, illetőleg a vizsgabiztos ülésből működtethető, az üzemi fékberendezésre ható fékpedál,
 - két darab pót-visszapillantó tükör, amely az oktatói, illetőleg a vizsgabiztos ülésből biztosítja a jármű mellett lévő mindkét oldali forgalmi sávra történő hátralátást;
 - a pótkocsit legalább a terhelhetősége feléig kell megterhelni.
- a közlekedési hatóság által előzetesen kijelölt vizsgapálya, amely az alábbi jellemzőkkel rendelkezik:
 - szilárd burkolat,
 - forgalom elől elzárt terület,
 - vizsgabiztos szoba,
 - váróhelyiség (szakoktatók és a vizsgázók részére),
 - fűtés, világítás, WC, kézmosási lehetőség,

- a feladatok végrehajtásához szükséges műanyag oszlopok, láncok.

A vizsgáztatás egyéb feltételei

A vizsgára bocsátás feltétele a „T” kategóriás tanfolyam valamennyi elméleti vizsgatárgyainak sikeres teljesítése, valamint a „T” kategóriás tanfolyam gyakorlati alapoktatás minimális óraszámának igazolt elvégzése.

E. Forgalmi vezetés – T-VF

A vizsga követelményei

A forgalmi vezetés vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- rendelkezik-e a mezőgazdasági vontató biztonságos közlekedéséhez szükséges ellenőrzési ismeretekkel,
- a mezőgazdasági vontató technikai kezelésében és a manőverezési feladatok végrehajtásában eljutott-e a önálló, biztonságos és környezetkímélő közlekedéshez szükséges jártasság szintjére,
- gyakorlottsága, helyzetfelismerése, közlekedési látása, manőverezési képessége megfelel-e a közúti forgalomban történő önálló, biztonságos és környezetkímélő közlekedés követelményeinek.

A vizsgabiztos a forgalmi vizsgán a különböző forgalmi helyzetekben a vizsgázó jármű feletti uralmát, járművezetői teljesítményét azon a szinten értékeli, ami a kezdő járművezetőtől a saját és a közlekedés többi résztvevőjének biztonsága érdekében elvárható.

Elindulás előtt a vizsgázó a KRESZ szerinti kötelező ellenőrzést végezze el, ezt követően a biztonsági övet (amennyiben van) csatolja be. A járdaszegély (úttest széle) mellől, vagy forgalmi ok miatti megállás után határozottan, biztosan, egyenletesen, a kezelő-berendezéseket, szükség esetén a világítást, a jelzéseket használva, körültekintően induljon el. Indulás előtt a külső visszapillantó tükörből vagy más módon győződjön meg a jármű mögötti és melletti forgalomról. Mindig az oktató által megjelölt irányba haladjon. Iránymutatás hiányában kövesse az út vonalvezetését, illetve tegyen eleget a közúti jelzések kötelezéseinek. Amennyiben a jármű kialakítása nem teszi lehetővé a vizsgán a szakoktató jelenlétét, akkor a szakoktató feladatát is a vizsgabiztos látja el.

A forgalmi vezetés vizsga időtartama 35 perc, melyből a vizsgázónak a közúti forgalomban járművet vezetnie 25 percen keresztül kell.

A forgalmi vezetés vizsga során a vizsgázónak

- a vizsga elején el kell végeznie a jogszabályban kötelezően előírt, a járművön végrehajtandó ellenőrzéseket, napi első elindulás előtti teendőket (**Elindulás előtti teendők**),
- a szakoktató tájékoztatása, útirány meghatározás alapján a forgalmi szabályok betartása mellett önállóan kell a közúti forgalomban járművet vezetnie 25 percen keresztül (**Forgalmi vezetés a közúti forgalomban**).

A vizsgabiztos a vizsgázó teljesítményének értékelését és minősítését a Minősítő lapon végzi. A vizsgabiztos hibavonallal jelöli az azonnali sikertelenséget nem okozó hibásan végrehajtott manővereket. A vizsgabiztos a vizsga eredményeként „Megfelelt” vagy „Nem felelt meg” minősítést ad.

Sikertelen a forgalmi vizsga, ha

a) a vizsgázó az alábbi hibák valamelyikét elköveti

- közlekedési szabályt sért,
- a KRESZ szerinti ellenőrzést nem képes elvégezni,
- veszélyhelyzetet teremt, vagy balesetet okoz,
- a meghatározott feladatot második javítás után sem képes a megfelelő módon végrehajtani;

- elindulás előtt a féklevető- és fékezőnyomást nem ellenőrzi (légfék vagy levegőrásegítés esetén);
- az üzemi fék hatásosságának ellenőrzését elmulasztja,
- az irányjelzést vagy a körültekintést elmulasztja,
- a tervezett haladási iránnyal ellentétes irányba a járművel több mint 50 cm-t elgurul,
- balesetveszélyes manővere miatt a vizsgabiztosnak be kell avatkoznia,
- figyelmét a technikai kezelés elvonja a forgalomtól,
- a sebességváltások közben elrántja a kormányt, vagy haladási irányától hagyja eltérni a járművet (nem képes megtartani),
- nem képes felvenni a forgalom ritmusát, akadályozza a forgalmat, vagy a vizsga időtartama alatt túlnyomórészt indokolatlanul lassan halad,
- rendszeresen kis követési távolságot tartva, zavarja az előtte haladót,
- sebessége megtévesztő az elsőbbségadás tekintetében,
- egyenrangú útkereszteződésbe úgy hajt be, hogy elsőbbségadási kötelezettségének nem tudna eleget tenni (fékkészlet hiánya),
- durva fékezéssel áll meg az úttesten áthaladó gyalogosok előtt,
- gyorshajtást, vagy relatív gyorshajtást követ el,
- nem képes folyamatosan kormányozva irányítani a járművet,
- elveszti a jármű feletti uralmát,
- a járművel felhajt a járdára (már egy kerékkel is),
- nem biztonságosan kanyarodik, indokolatlanul benyomja a tengelykapcsoló pedált,
- indokolatlanul vagy szabálytalanul igénybe veszi a menetirány szerinti bal oldalt,
- a besorolást, sávváltoztatást szabálytalanul, figyelmetlenül hajtja végre,
- az útkereszteződésben nem követi a forgalmi sávját,
- elsőbbségadási kötelezettségének nem tesz eleget,
- a közlekedési helyzetet nem ismeri fel,
- nem a közúti jelzéseknek megfelelően közlekedik,
- nem megfelelően reagál a gyalogosok viselkedésére,
- a forgalmi helyzetekről nem tájékozódik, figyelmetlen,
- rendszeresen akadályozza a forgalmat,
- megtévesztő irányjelzést ad,
- a megkülönböztető jelzést használó járművet nem veszi észre, vagy arra nem megfelelően reagál,
- rendszeresen hirtelen, blokkolva fékez (a lassulást nem érzékeli), képtelen egyenletes lassításra,
- a fék- és tengelykapcsoló pedált többször nem a megfelelő sorrendben működteti,
- tartósfékekkel felszerelt járművön nem, vagy helytelenül alkalmazza a tartósféket,
- várakozás céljából történő megálláskor a rögzítő fékkel nem rögzíti a járművet (járműszerelvényt),
- nem képes a feladat végrehajtására.

b) az *a)* pontban nem említett egyéb hibából – amelyeket a vizsgabiztos egyenként hibavonallal jelöl – tíznél többet követ el.

A vizsga ismeretanyaga

Az alapoktatás eredményeként megtanult, a mezőgazdasági vontató biztonságos közlekedéséhez szükséges ellenőrzési ismeretek, továbbá a mezőgazdasági vontató technikai kezelése és a manőverezési feladatok végrehajtása, továbbá a főoktatás eredményeként az önálló, biztonságos, környezetkímélő, szabályszerű közúti forgalomban történő közlekedés.

A vizsgázónak a közúti közlekedés szabályaiban előírt elindulás előtti ellenőrzéseket végre kell tudni hajtania a mezőgazdasági vontatón, rendelkeznie kell az önálló közúti közlekedéshez szükséges jármű feletti uralommal.

Elindulás előtti teendők

- Ellenőrzési feladatok
 - Követelmény
 - A vizsgázó a forgalomba való indulás előtt végezze el a kötelezően előírt ellenőrzéseket (rendszámtábla, gumibroncsok, kormányberendezés, világító- és fényjelző berendezések, fékberendezések, fékhatás ellenőrzése a jármű elindításával és megállításával is).
 - A vizsgázó helyezkedjen el megfelelően a gépkocsiban, állítsa be az ülést és a visszapillantó tükröket, kapcsolja be a biztonsági övet.
 - Hibavonalat kell adni, ha
 - a vizsgázó a kötelezően előírt ellenőrzéseket egyszeri figyelmeztetéssel, de önállóan el tudta végezni.

Manőverezési feladat

- Célmegállás párhuzamosan az úttest szélével – elindulás.
 - Követelmény
 - A feladatot az úttest szélén történő megállással kell végrehajtani úgy, hogy a megállást követően a járműszerelvény párhuzamos legyen a járdaszegéllyel és a jármű kerekei a járdaszegélytől legfeljebb 30 cm távolságra legyenek. A vizsgázó a járműszerelvénnyel a manővernek megfelelően, szabályosan elhelyezkedve, megállási szándékát jelezve, a megfelelő körültekintéssel előremenetben finom sebességtartással álljon meg a járdaszegély mellett. Beálláskor, korrigáláskor a járműszerelvény mozgásának megfelelő irányba nézzen, valamint előre és oldalra pillantásokkal ellenőrizze a manőver helyességét. Rögzítse rögzítőfékkel a járműszerelvényt. A vizsgázónak a manőver végrehajtása alatt mindig a járműszerelvény mozgásának megfelelő irányjelzést kell adnia.
 - Hibavonalat kell adni, ha
 -
 - járdaszegélynek hajt,
 - a járműszerelvény hossz tengelye nagymértékben eltér az úttest szélének vonalától.
 - másodszori javítással sikerült a feladatot végrehajtani

Forgalmi vezetés a közúti forgalomban

- Forgalmi szabályok gyakorlati alkalmazása
 - Követelmény
 - A vizsgázó a közlekedés általános rendelkezéseit, a közúti jelzéseket, a járműközlekedésre vonatkozó szabályokat ismerje, tudja a gyakorlatban alkalmazni, és azoknak megfelelően közlekedjen. Itt értékeljük azoknak a szabályoknak megfelelő műveletek vagy manőverek végrehajtását, amelyek a korábbi minősítési pontoknál nem szerepeltek.
 - Az értékeléskor a konkrét helyzetekben elkövetett hibákat, pontatlanul, helytelenül végrehajtott műveleteket, manővereket a szabálytalanság mértékétől függően kell mérlegelni.
- Elindulás, gyorsítás
 - Követelmény

- A járműszerelvénnyel egyenletesen, a szükséges berendezéseket, jelzéseket az előírásoknak megfelelően használva, körültekintően induljon el.
 - Indulás előtt a külső visszapillantó tükörből vagy más módon győződjön meg a járműszerelvénnyel mögötti és melletti forgalomról.
 - A járdaszegély (úttest széle) mellől kezdett elindulásakor az úttesten haladó járművek számára elsőbbséget kell biztosítani.
 - Az úttestre várakozóhelyről, kapukijárából kihajtáskor az úttesten haladó járműveken kívül a gyalogosoknak (kerékpárúton haladóknak) is elsőbbséget kell adni, valamint irányjelzést kell adnia a forgalomba való bekapcsolódás irányának megfelelően.
 - A forgalmi okból történt megállás utáni indulás előtt a továbbhaladás veszélytelenségéről meg kell győződni.
 - Kézfékkal rögzített járműszerelvénnyel való elindulásakor a kézféket úgy kell kiengedni, hogy a jármű ne guruljon el.
- Hibavonalat kell adni, ha a vizsgázó
 - a biztonsági övet nem csatolta be (amennyiben van);
 - elindulásakor a motort lefullasztja;
 - a pedálokat, a kormányt és a kézféket nem összehangoltan kezeli;
 - nem a forgalmi helyzetnek megfelelően (lassan vagy „erőszakosan”) indul el a járművel;
 - nem egyenletesen gyorsítva indul el;
- Haladási sebesség megválasztása
 - Követelmény
 - A vizsgázó a járműszerelvénnyel a forgalomba való bekapcsolódás után a megfelelő sebességfokozatokat használva egyenletesen vegye fel a megfelelő sebességet, ne lépje túl a járműszerelvénnyel és az adott útvonalra megengedett legnagyobb sebességet.
 - Vegye figyelembe a forgalmi, időjárási, út- és látási viszonyokat, továbbá a jármű és a rakomány sajátosságait. Az igénybe vett úttest méretei, burkolata, útburkolati jelek, jelzőtáblák figyelembevételével ismerje fel az úttest típusát, forgalmi rendjét. A járműszerelvénnyel vezetése során szorosan az úttest jobb szélén haladjon. A körülményektől függően mindig olyan sebességet válasszon, hogy a járműszerelvénnyel mozgása a közlekedés többi résztvevőjében ne keltsen bizonytalanságot cselekvési szándéka felől. Tartson biztonságos követési- és oldaltávolságot.
 - A vizsgázó vezetés közben a kezelő és irányító berendezéseket a forgalmi helyzetnek, az elvégzendő manővernek megfelelően összehangoltan kezelje. Érzékelje a pedálokra gyakorolt erők hatását, azokat szükség szerint tudja módosítani. Sebességváltáskor a járművel ne térjen el a haladási iránytól.
 - A vizsgázó a járműszerelvénnyel az útkereszteződéseket olyan sebességgel közelítse meg, hogy a helyzet gyors felismerésével eleget tehesen elsőbbségadási kötelezettségének, és e tekintetben másokat a járműszerelvénnyel sebességével ne tévesszen meg, valamint szükség esetén meg is tudjon állni.
 - Főútvonalon vagy védett útvonalon haladva az útkereszteződésnél körültekintéssel kell vezetni, felkészülve arra, hogy esetleg lassítani és fé-

- kezni kell, vagy irányváltoztatást kell végezni a főútvonalra vagy védett útvonalra kihajtó jármű miatt.
- Egyenrangú utak kereszteződésénél az út beláthatóságától függően fékezzen, haladjon úgy, hogy eleget tehessen az elsőbbségadási kötelezettségének. Pillantson balra is, hogy az onnan érkező szándékát is felismerhesse.
 - Kijelölt gyalogos-átkelőhely közelében, valamint ahol a gyalogosok közlekedésére számítani lehet, a vizsgázó a járműszerelvénnyel úgy haladjon, hogy meg tudjon győződni arról, hogy közlekednek-e ott gyalogosok, vagy várható-e, hogy a járműszerelvény odaérkezéséig az úttestre lépnek. Szükséges mértékben csökkentse a sebességet, figyelje a gyalogosokat, ha indokolt, további lassítással vagy megállással tegyen eleget elsőbbségadási kötelezettségének. A járműszerelvény mozgása legyen összhangban elsőbbségadási szándékával.
- Hibavonalat kell adni, ha a vizsgázó
 - indokolatlanul és rendszeresen magas fordulatszámon működteti a motort;
 - felkapcsolásoknál nem gyorsítja fel eléggé a járművet, a motor rángat;
 - visszakapcsoláskor nem a haladási sebességének megfelelő sebességi fokozatba kapcsol;
 - nem a forgalmi viszonyoknak megfelelően gyorsít, lassít, vezetése „darabos”;
 - nem törekszik a forgalmi, időjárési, látási és útviszonyoknak, a jármű és a rakomány sajátosságainak megfelelő sebesség megválasztására (indokolatlanul lassan halad);
 - a követési távolságot helytelenül választja meg;
 - a járművek mellett a sebességhez mérten közel halad el.
 - Nyomtartás, irányváltoztatás, kanyarodás
 - Követelmény
 - A vizsgázó a járműszerelvénnyel a számára megadott útszakaszon az arra vonatkozó közlekedési szabályok figyelembevételével, a jobbra tartás szabályát alkalmazva, továbbhaladási szándékának megfelelő nyomvonalon haladjon. A lehetséges mértékben tartsa be a jobbra tartási kötelezettséget. Mozgása, nyomtartása mindig legyen összhangban a cselekvési szándékával.
 - Cselekvése legyen előrelátó, kísérje figyelemmel a forgalom többi résztvevőjét (mögöttes forgalmat is), azok mozgását. Illeszkedjék be a kialakult forgalom rendjébe.
 - A sávváltoztatásokat irányjelzéssel, kellő körültekintés mellett (a mögöttes és az igénybe veendő sáv forgalma, és a járműszerelvény melletti forgalom figyelésével), a megfelelő sebesség megválasztásával kell végrehajtani.
 - A kikerülést, előzést kellő körültekintés után – ha irányváltoztatással jár – a megfelelő irányjelzést alkalmazva, megfelelő szögben kihúzódva, hajtsa végre. Az előzendő jármű, illetve a kikerülendő álló jármű vagy egyéb akadály mellett, továbbá a gyalogosok mellett biztonságos oldaltávolságot tartson.
 - A biztonságos oldaltávolság megválasztásakor vegye figyelembe a saját és a közlekedési partnerek járműveinek sebességét, az úttesten haladó gyalogosok mozgását, a járművek menettulajdonságait és egyéb jel-

lemzőit (pl. pótkocsis szerelvény, állati erővel vont jármű, egy nyomon haladók stb.), az út-, időjárási és látási viszonyokat (síkos, sáros, gödrös út stb.).

- A kanyarodásokat a kanyarodás szabályainak betartásával, a közúti jelzések figyelembe vételével hajtsa végre. Kanyarodási szándékát kellő körültekintés után előbb jelezze, és csak azután fékezzen, illetve készüljön fel a manőverre. Ha előzetesen nem kötelező megállni, használja a motorféket, kapcsoljon vissza, szükség szerint tovább fékezzen, és csak akkor gyorsítson ismét, ha meggyőződött a kanyarodás veszélytelenségéről. Vegye figyelembe az útkereszteződés és a járművének (más járműnek) a jellemzőit.
- Kanyarodáskor a kormánykereket folyamatosan, ha szükséges egymást váltó kezekkel a kanyar ívének és a jármű sebességének megfelelően forgassa.
- Útkereszteződés előtt a forgalmi rendet figyelembe véve a kanyarodási szándékának megfelelően soroljon be. Ha a besorolás irányváltoztatással (sávváltoztatással) jár, azt az ide vonatkozó szabályok betartásával hajtsa végre.
- Hibavonalat kell adni, ha a vizsgázó
 - kormányfogás bizonytalan, merev, helytelen;
 - jobbra tartás okán a parkoló járműveket „szlalomozva” kerülgeti;
 - kanyarban szakaszosan kormányoz, szabályos területen, de helytelen íven kanyarodik;;
 - nem megfelelő az irányjelzés és a fékezés sorrendje;
 - a mögöttes és a jármű melletti forgalmat nem rendszeresen ellenőrzi;
 - előzéskor, kikerüléskor, sávváltoztatáskor hirtelen kormánymozdulattal (meredeken) húzódik ki;
 - az előtte lévő akadályt nem veszi kellő időben észre;
 - a kanyarodásra kínálkozó alkalmat nem használja ki;
 - a besorolást késve, de egyébként szabályosan hajtsa végre;
 - nem a továbbhaladási szándékának megfelelően sorolt be, de útját a besorolás szerint szabályosan folytatja.
- Helyzetfelismerés, közúti jelzések figyelembe vétele, jelzések adása, észlelése
 - Követelmény
 - A vizsgázó ismerje fel az úttest típusát, forgalmi rendjét, a rá vonatkozó közúti jelzéseket, és azoknak megfelelően közlekedjen a járművel.
 - Útkereszteződéshez közeledve tudnia kell, hogy haladási irányának megfelelően mi szabályozza az áthaladási elsőbbséget, a besorolást, a jobbra vagy balra bekanyarodást. A helyzet gyors áttekintésével győződjön meg arról, hogy kinek és hogyan (lassítással vagy megállással) kell elsőbbséget adni.
 - Elsőbbséggel rendelkező útvonalon, az útkereszteződés felé haladva fel kell ismernie, hogy elsőbbsége van („Főútvonal” illetve az „Útkereszteződés alárendelt úttal” jelzőtábla). Az elsőbbségről lemondhat a vizsgázó, ha ezzel a forgalom többi résztvevőjén vagy szorult helyzetbe került közlekedési partneren segíteni lehet. Le kell mondani az elsőbbségről minden olyan esetben, amikor balesetveszélyt vagy balesetet kell megelőzni, illetőleg elhárítani.

- Ha az útkereszteződésben jelzőlámpás forgalomirányítás van, vagy a forgalmat rendőr irányítja, akkor annak jelzéseinek megfelelően kell cselekedni.
- Ha a forgalmat fényjelző készülékkel irányítják, a vizsgázó zöld jelzésnél győződjön meg arról, hogy az áthaladási, kanyarodási lehetőség valóban biztosított-e.
- A vizsgázónak tudnia kell, hogy mi a különbség a kör- és a nyíl alakban világító zöld jelzés között, mi a teendője jobbra és balra kanyarodás esetén.
- A fényjelző készülék sárga jelzésére a járművével álljon meg, ha a jelzést féktávolságon kívül kapja, és a kereszteződés előtt biztonságosan meg tud állni. Ha a jelzést féktávolságon belül kapja, törekedjen a kereszteződés mielőbbi elhagyására.
- A fényjelző készülék piros jelzésére álljon meg. Álló járműszerelvénnyel készüljön fel az indulásra, hogy zöld jelzésre egyenletesen, rángatás mentesen tudjon elindulni.
- A fényjelző készülék villogó sárga jelzésénél fokozott óvatossággal és körültekintéssel közelítse meg járműszerelvénnyel a veszélyes helyet vagy útkereszteződést. A veszély jellegétől függően cselekedjen, készüljön fel az esetleges megállásra is!
- A kereszteződésben, ha a forgalmat nem rendőr és nem fényjelző készülék irányítja, akkor a főútvonal és az elsőbbséget szabályozó táblák az irányadók vagy az egyenrangú utak kereszteződésére vonatkozó szabályok a meghatározó meghatározóak. Ha az útkereszteződés előtt „Állj! Elsőbbségadás kötelező” tábla van, megállásra felkészülten kell a kereszteződést megközelíteni.
- Útkereszteződés esetén meg kell állni a kötelező megállás helyét jelző vonalnál (a vonal előtt), annak hiányában az útkereszteződésbe való behajtás előtt. A keresztező járműforgalom, elsőbbségének biztosítása után – kellő körültekintéssel kell elindulni.
- Meg kell győződni, hogy a védett útvonalon haladnak-e járművek és elsőbbségüket – szükség esetén – ismételt megállással is meg kell adni. A kötelező megállás helyét jelző vonal hiányában ott kell megállni, ahonnan a keresztező forgalmat már látja, és az elsőbbség megadása után biztonságosan folytathatja útját.
- Ha az útkereszteződés előtt „Elsőbbségadás kötelező” jelzőtábla van elhelyezve, akkor a kereszteződést úgy kell megközelíteni, hogy a keresztező járműforgalom és a kijelölt gyalogos átkelőhelyen haladó gyalogosok számára – ha kell megállással is – elsőbbséget tudjon adni.
- Kijelölt gyalogos átkelőhely felé a járműszerelvénnyel úgy haladjon, hogy szükség esetén megállással is biztosítani tudja a gyalogosok elsőbbségét, és e tekintetben őket a jármű sebességével ne tévessze meg. A kijelölt gyalogos átkelőhelyen való áthaladáskor, illetve a megállás utáni elinduláskor a gyalogosok és a járműszerelvény között – a gyalogosok folyamatos haladására számítva – mindig kellő és biztonságos távolság legyen. Fokozott figyelemmel kísérje mozgásukat, magatartásukat.
- A vizsgázó a járműszerelvénnyel vasúti átjáróhoz közeledve, annak jellegétől és beláthatóságától függően csökkentse sebességét, fénysorom-

A vizsgáztatás személyi feltételei

A vizsgatárgy vizsgáztatásához szükséges képesítés, végzettség:

- közúti járművezetői vizsgabiztosi képesítés „GY” szakra
- érvényes „C+E” kategóriás vezetői engedély.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei

- érvényes forgalmi engedéllyel, járművezető képzésre érvényes oktatójármű-igazolással és érvényes felelősségbiztosítással rendelkező jármű, amely az alábbi jellemzőkkel rendelkezik:
 - 2003. év december 1-jét követően oktatásba bevont járművekre vonatkozó előírások:
"T" kategóriába tartozó mezőgazdasági vontató két pótkocsival, amely az alábbi jellemzőkkel és felszerelésekkel rendelkezik:
 - jellemzők:
 - a járművezetővel azonos légtérben lévő 2 személy befogadóképességű vezetőfülke,
 - 2 darab - a forgalmi vizsgán egy darab - nem különleges felépítményű pótkocsi;
 - kötelező felszerelések és tartozékok:
 - oktatói, illetőleg a vizsgabiztosi pótülés,
 - az oktatói, illetőleg a vizsgabiztosi ülésből működtethető, az üzemi fékberendezésre ható fékpedál,
 - két darab pót-visszapillantó tükör, amely az oktatói, illetőleg a vizsgabiztosi ülésből biztosítja a jármű mellett lévő mindkét oldali forgalmi sávra történő hátralátást;
 - a pótkocsit legalább a terhelhetősége feléig kell megterhelni.

A forgalmi vizsgát a közlekedési hatóság által kijelölt útvonalon kell megtartani.

A vizsgáztatás egyéb feltételei

A vizsgára bocsátás feltétele a „T” kategóriás tanfolyam „Rutin” és „Biztonsági ellenőrzés és üzemeltetés” vizsgatárgyainak sikeres teljesítése, valamint a „T” kategóriás tanfolyam gyakorlati főoktatás minimális óraszámának igazolt elvégzése.